GALVENĀ BIBLIOTĒKA

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 84 (7089) ● Sestdiena, 2000. gada 29. jūlijs ● Cena Ls 0,22

«Rūpes ir visur. Nedarīsi neko, vāļāsies pa dīvānu un skatīsies griestos, tāpat atradīsies rūpes. Jo sīkākas, jo kremtošākas. Tad jau labāk lielas rūpes, tādas, kas dzīvei dod jēgu, kas atmaksā ar uzvaras saldumu.»

Zigmunds Skujiņš

Teātra svētki Līvānos

● **Teātra svētku noslēgumā pie Līvānu kultūras nama karaliene Anna un karalis Vitālijs sveica visu spēlmaņu cilti. Karalienes Annas lomā Anna Pabērza, karalis — Vitālijs Nešpors.** Foto Mihails Rukosujevs

Līvija Rancāne

Pagājušajā sestdienā Līvānos notika Teātra svētki, kuros piedalījās septiņi dramatiskie kolektīvi, ieskaitot līvāniešus.

Skatītājiem bija iespēja noskatīties Viļakas kultūras nama teātra izrādi «Skursteņskrāpis», Žīguru aktieru iestudēto «Plikadīdu», Barkavas latgaliešu dramatiskās kopas sagatavoto «Es ticu savai govij», Viesītes amatieru teātra izrādi «Labais gariņš». Koknesieši bija izvēlējušies sen pārbaudītas vērtības — R. Blaumaņa «Indrānus», bet Galēnu kultūras nama amatieru teātris izrādīja lugu «Līnis murdā». Līvānieši neuzstājās ar izrādi, bet dramatiskais kolektīvs bija pārtapis tēlos un darbojās, sasaistot vienā lielā teātrī visas izrādes, aktierus, pilsētu un tās iedzīvotājus. Proti, jau rīta stundā pie abām Līvānu novada zīmēm gan uz Preiļu, gan Jēkabpils pusi ciemiņus apstādināja jokdari un klauni, un ar āķīgiem pārbaudes jautājumiem noskaidroja, vai viņi pilsētā laižami. Tas ir, karaļvalstī, jo pilsēta bija pārtapusi par Līvānu karaļvalsti.

Svētku svinīgajā atklāšanā laukumā pie Līvānu kultūras nama skanēja fanfaras, ziņnesis karaļvalsts iedzīvotājiem pavēstīja jaunumus, bet pēc tam ar apsveikumu un aicinājumu noskatīties izrādes ieradās pats karaļpāris.

— Šis pasākums nav konkurss, un nekāda vērtēšana nenotiks, — «Novadniekam» teica Līvānu novada kultūras centra direktore Valija Vaivode.

— Tas ir domāts pieredzes apmaiņai un draudzībai. Ja kopā var satikties astoņi deviņi režisori un aprunāties par pašdarbības teātru darbošanos, arī tas ir vērā ņemami.

Izrādes notika visu dienu, un ņemot vērā, ka pa starpām vajadzēja mainīt un uzstādīt dekorācijas, tās ievilkās līdz vēlam vakaram.

Ar speciālistes skatījumu «Novadniekam» savas domas par izrādēm izteica Līvānu kultūras nama dramatiskā kolektīva režisores Anna Pabērza un Rima Livmane.

Anna Pabērza:

— Ir ārkārtīgi liels prieks, ka lauku cilvēki joprojām spēlē teātri. Kaut arī ne viss varbūt padodas un sanāk gludi un pareizi, un, ja mēs gribētu būt piekasīgi, piezīmes varētu izteikt par daudz ko. Par izrunu, kustībām, darbības gaitu, skaņām, tērpiem un tamlīdzīgi. Bet vai tas ir šādu svētku mērķis un vai tas ir vajadzīgs? Neviens no šiem kolektīviem taču nebrauc spēlēt uz Rīgu, uz smalkām skatuvēm, un nerunāsim par to. Bet, ja viņi paši savā kolektīvā, savā pagastā vai rajonā var nākt un spēlēt, tas ir ārkārtīgi liels sasniegums.

Turpinājums 3. lappusē

Dzīve bija pa vidam, ne cieši grūta, ne arī viegla,

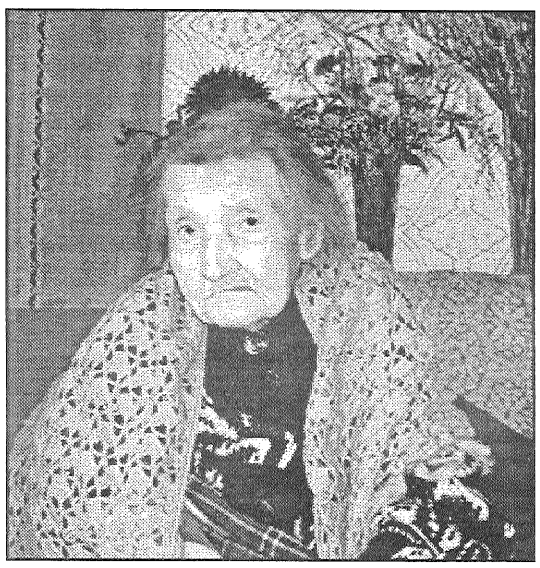

tā savu nodzīvoto mūžu 100 gadu garumā rezumē **Anna Marija Ozoliņa** no Līvāniem. Sirmā māmuļa uz 100 gadiem atskatījās 14. jūlijā, kad viņu apsveikt ieradās arī Līvānu novada domes un sabiedrisko organizāciju pārstāvji. Apsveikumi turpinājās līdz pat vārdadienai — Annām — 26. jūlijā. Saņemts arī apsveikums no Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas.

Anna Ozoliņa savā mūžā izaudzējusi trīs bērnus, bet tagad viņai ir seši mazbērni, 15 mazmazbērni un trīs mazmazmazbērni. Simtgadniece pirms četriem gadiem pārcietusi smagu operāciju. Sācies ar kājas lūzumu, bet pēc tam ārsti konstatējuši, ka dzīvību apdraud gangrēna un kāju nācies amputēt. Līdz ar to vecajai sievietei sarežģījumi ar pārvietošanos.

Tomēr simtgadnieces mūža sākums nemaz tik viegls nav bijis. Piedzimusi tagadējā Turku pagastā zemnieku ģimenē kā otrais bērns, bet trīs gadu vecumā zaudējusi māmiņu, kura mirusi dzemdībās. Tēvs pārvedis pamāti. Bet mazo Annu pie sevis pieņēmusi un lielu uzaudzinājusi tēva māsas ģimene Trepes apkaimē. Tur Anna arī beigusi cara laiku skolu, kad mācības notika krievu valodā. Pārdzīvoti divi pasaules kari, bet tiem pa vidu — 1927. gadā apprecējusies ar Jāni un pārcēlušies uz dzīvi Rudzātos. Šeit Annas mūžs ritēja līdz pat 1988. gadam. Vīrs jau 1975. gadā bija aizvadīts smiltainē, bērniem un mazbērniem savas mājas un sava dzīve, un sirmā māmuļa dzīvoja viena. Sāka pārņemt nespēks, un Anna pārcēlās uz Līvāniem pie meitas Zentas. Tagad abas kopā viņas dzīvo vienistabas dzīvoklīti.

Turpinājums 3. lappusē

Redakcijas sleja

«Jūs tur, Latgalē»

Žurnālistu dienas gaitas raibumraibās, notikumi tajās un cilvēki ar ko jātiekas — visdažādākie. Iestādes, lauku mājas, pieņemšanas, prezentācijas, problēmas, traģēdijas, asaras, sūri stāsti un panākumu brīži... Uzcelts, nojaukts, atklāts, slēgts, ieviests, aizliegts, atbalstīts, gūts, zudis... Bieži vien kopā arī ar svešākiem cilvēkiem, priekšniecību, par kuriem saka īsi, nenosaucot titulus — no Rīgas. Pēdējā laikā nereti nākas dzirdēt, kā cilvēki «no Rīgas» velta pārmetuma vārdus mūspuses ļaudīm. Vienā gadījumā rīdzinieks bargi jautā — jūsu, Latgales celtnieki — neprot vai negrib strādāt? Otrā gadījumā rīdzinieces, kundzes kāda pagasta sabiedriski izmantojamā ēkā rauc degunus un nicinoši saka, — pirms mēs te varējām sākt strādāt, mēs savācām un iznesām divus spaiņus ar atkritumiem, un labi gan, ka esat bagāti un varat atļauties algot apkopējas no Rīgas. Tamlīdzīgi pārmetumi piedzīvoti arī citās vietās.

Viena lieta ir, cik taktisks un ētisks bija kundžu uzbrukums, jo faktiski to nācās attiecināt uz sevi arī visiem tiem, kas minētajā vietā atradās dzīvē pirmo un, iespējams, arī pēdējo reizi, jo zemteksts bija nepārprotams, — jūs, te Latgalē, visi tādi.

Bet otra lieta ir zaudētā kārtības un tīrības, un sakārtotības izpratne. Žurnālista darbā piedzīvots, ka pagalmā nevar izkāpt no mašīnas, jo nav, kur nolikt kāju. Nē, ne jau dubļu dēļ. Tos žurnālisti ir briduši bez kurnēšanas atliku likām. Bet tāpēc, ka minētajā pagalmā no kūts spiedās virca, zampa un stiepās vai līdz pašam istabas slieksnim. Ir nācies būt mājās, starp citu, ar «zaļo» sertifikātu, kur tātad, ražo ekoloģiski tīru produkciju, un kur pagalms līdzinās izgāztuvei — sapuvuši matrači, sarūsējuši spaiņi un vannas, lupatu kalni, drazu un mēslu pilnas žogmales, visas malu malas.

Reiz darba darīšanās iegriezāmies kāda pagasta centra daudzstāvu mājā. Līdz otrajam stāvam pavadīja smirdoņa no kaķu mēsliem uz kāpnēm, bet logs kāpņu laukumā savā mūžā ūdeni un lupatu redzējis nebija vispār. Starp aizķepušajiem stikliem kaudzēm gulēja gadiem kaltušas mušas. Kā pa šīm trepēm diendienā staigā visu paaudžu sievietes, par kuru trūkumu daudzdzīvokļu nams nevarēja žēloties, nudien nav saprotams.

Ja sievietes nekopj un no saviem vīriešiem nepieprasa kārtības ievērošanu, tad parādās arī tā Latgales laukiem raksturīgā aina — metāla krāmos un lūžņos, salauztas tehnikas atliekās iegrimušas mājas. Gadījās būt vienās tādās. Arī bišu drava pie mājas. Stropi starp lūžņiem. Kopš tās reizes esmu iemantojusi aizspriedumus pat pret medus pirkšanu tirgū, jo pārāk spilgti acu priekšā stāv stropi, mājas un nekārtība pie tās.

Nevīžība kļūst ierasta. Nesen gadījās būt kādā valsts uzturētā, sabiedriskā iestādē. Pagalms un teritorija sakopta, zied puķes. Bet vārti! Tas, ka gadu gadiem šajā iestādē jāierodas, kāpjot pāri un lienot cauri, skaidrāk izsakoties — lienot pa spraugu vārtos, visiem liekas tīri dabiski. Lien jaunlaulātie, lien ārzemnieki, lien skolēni. Nu, un?

Jā, es zinu, ka mēslu čupas ir arī Rīgā, bet varbūt tomēr pacentīsimies viņiem — «no Rīgas» nedot iemeslu pateikt — «jūs tur, Latgalē».

Līvija Rancāne

Nacionālās ziņas

Valdošās partijas vienojas par "Latvenergo privatizāciju"

Valdību veidojošo partiju izveidotā darba grupa "Latvenergo" privatizācijas jautājumā otrdien vienojusies par alternatīviem grozījumiem Enerģētikas likumā, kas paredz no privatizējamo uzņēmumu saraksta izslēgt PVAS "Latvenergo". Ministru prezidents žurnālistus informēja, ka grozījumi paredz "Latvenergo" neprivatizēt, restrukturizēt. Likumprojektu paredzēts izskatīt 1. augustā valdības sēdē, bet Saeima to skatīs 3. augustā ārkārtas sēdē. Atšķirība, ko alternatīvajā likumprojektā ierosinājušas valdošās partijas, ir, ka Daugavas hidroelektrostacijas un augstsprieguma pārvades tīkli būs valsts īpašums, kas reģistrējams uz valsts vārda, bet termoelektrostacijas un sadales tīkli, tāpat kā tagad būs "Latvenergo" īpašums.

VID veic Šķēles amatpersonas deklarācijas pārbaudi

VID tiek pārbaudīta bijušā Ministru prezidenta Andra Šķēles deklarācija. Pēc pārbaudes pabeigšanas VID par tās rezultātiem apņēmies informēt Ģenerālprokuratūru, jo tā atbilstoši Korupcijas novēršanas likuma izpratnei lūgusi VID nodrošināt un veikt to valsts amatpersonu pārbaudi, kurām konstatēts ievērojams ienākumu palielinājums.

Jautājumu par galvojumu Ventspils brīvostai varētu izskatīt valdībā

Situācija, kas izveidojusies saistībā ar valsts galvojumu kredītam, ko Eiropas Investīciju bankā vēlas saņemt Ventspils brīvostas pārvalde, ir tik sarežģīta, ka par to varētu lemt valdība, pieļauj finansu ministrs Gundars Bērziņš. Sakarā ar to, ka ostas nepakļaujas bankrota procedūrām, galvojumam nevarēs izmantot ieķīlājumu, un gadījumā, ja kredīta (vērtība 24 miljoni latu) ņēmējs nespēs samaksāt kredītu, valstij nenosegtie līdzekļi būs jākompensē. Bērziņš uzsver, ka viņš nevar pieļaut miljonu latu pazušanu no nodokļu maksātāju līdzekļiem un šādu valsts galvojumu varētu piemeklēt G-24 kredītu liktenis.

Arī Latvijā pārstrādā plastmasu

Lielākā daļa plastmasu dabiskajā vidē nesadalās un nepārveidojas. Tās piesārņo dabu. Savākto plastmasu pēc pārstrādes kā otrreizējo materiālu izmanto ielu klājumiem, rūpniecībā kā kurināmo un arī jaunu saimniecības priekšmetu ražošanā. ES ir izplatījusi direktīvu, kas paredz, ka 2003. gadā obligāti būs jāsavāc 90% plastmasas iesaiņojumu, bet 60% — jāpārstrādā. Plastmasu attīra, drupina, sapresē, atkal drupina un pēc vairākiem tehnoloģiskiem procesiem granulējot iegūst izejvielu jaunas produkcijas ražošanai. Latvijā ir vairāki plastmasas pārstrādes uzņēmumi. Populārākie no tiem — SIA "Formika", SIA "Europen Plastic Industries" un a/s "Ādažu polietilēna industrija".

Grāmatvežiem jābūt uzmanīgiem

Ministru kabinets otrdien pieņēma jaunu variantu "Noteikumiem par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju" un "Kases uzskaites operāciju noteikumiem", kuri nosaka likuma "Par grāmatvedību" izpildes kārtību. Abi jaunie dokumenti stāsies spēkā šī gada 1. oktobrī un nomainīs iepriekšējos noteikumus, kuri tika pieņemti 1995. gada 7. novembrī.

2,6% iedzīvotāju sirgst ar psihiskām kaitēm

Pagājušajā gadā Latvijā ar dažādām garīga rakstura smagām psihiskām kaitēm slimojuši 63 323 cilvēki, un tie ir 2,6% no visiem Latvijas iedzīvotājiem. No 100 000 iedzīvotāju 2959 cilvēki bijuši psihiski slimi, bet pirmo reizi psihisko slimību uzskaitē stājušies 7629, un tas ir par 300 cilvēkiem vairāk salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Viens psihiatrs Latvijā aprūpē vidēji 800 pacientu. Visvairāk uzskaitē esošo personu reģistrētas Jēkabpils rajonā, vismazāk — Balvu rajonā. Visizplatītākās psihiskās slimības ir šizofrēnija un šizotipiskie traucējumi un murgi.

Pēc LETA un BNS materiāliem ziņas sagatavoja T.Elste

Līvānu pilsētas domē

27. jūlijā notika kārtējā Līvānu novada domes sēde. Pirmais darba kārtības jautājums bija Līvānu novada domes priekšsēdētāja Visvalža Gercāna pārskats par domes darbu laikā no 1. jūlija.

Piešķirti līdzekļi

Līvānu novada domes sēdē tika nolemts piešķirt līdzekļus 50 latu apmērā konkursa «Mis un Misters Preiļi 2000» organizatoriskajiem pasākumiem un 100 latus Līvānu televīzijai minētā konkursa video ieraksta un televīzijas translācijas nodrošināšanai. Atbalstīts nevalstiskās organizācijas «Olna» projekts «Jūsu uzgājiens», tam piešķirti 36,12 lati. 150 lati piešķirti Rožupes kultūras namam kāzu muzikantu un aluspuišu saieta organizēšanai. 200 lati piešķirti Preiļu mūzikas attīstības fondam «Kamille» izdevumu segšanai sakarā ar franču kora «Doulce France» viesošanos Preiļu rajonā.

Papildināts Līvānu bērnu un jauniešu centra personāla saraksts

Līvānu novada dome nolēma sakarā ar metodiķa likmes nepiešķiršanu Līvānu bērnu un jauniešu centram lūgt Izglītības un zinātnes ministriju no 2000. gada 1. janvāra tieši novirzīt Līvānu novadam finansējumu interešu izglītības programmām atbilstoši bērnu un jauniešu skaitam novadā. Sakarā ar to, ka Preiļu rajona padome 2000. gadā nav piešķīrusi budžeta līdzekļus interešu izglītības iestāžu saimnieciskajiem izdevumiem Līvānu novadā, lūgt IZM ierosināt grozījumus likumā «Par pašvaldību finansu izlīdzināšanu», pārceļot finansējuma daļu, ko veido kritērijs iedzīvotājiem vecumā no septiņiem līdz 18 gadiem no sadaļas, kas sastāda rajona pašvaldību budžetus, uz sadaļu, kas veido vietējo pašvaldību budžetus. Ierosināt Preiļu rajona padomei nodrošināt metodisko darbu Līvānu bērnu un jauniešu centrā no 2000. gada 1. septembra līdz 2000. gada 31. decembrim. Nolemts no šī gada 1. septembra Līvānu bērnu un jauniešu centra personāla sarakstā iekļaut šādas vienības: apkopēja — 0,2 slodzes, sekretāre lietvede — 0,5 slodzes.

Nolēma apstiprināt

Līvānu novada dome nolēma atkārtoti apstiprināt par pašvaldības bezpeļņas organizācijas SIA «Siltumtīkli L» direktoru Pēteri Utinānu, nosakot atalgojumu 130 lati mēnesī ar maksimālo piemaksu 20 procentu apmērā.

Apstiprināts konkursa «Topi skaistāks, mans novads» nolikums.

Apstiprināti ēku ekspluatācijā pieņemšanas komisijas akti par Broņislava Reliņa dzīvojamās mājas un saimniecības ēku Līvānos, Siguldas ielā 5a un Alekseja Sevastjanova dzīvojamās mājas un saimniecības ēkas Līvānu novada Rožupes pagasta «Jaunbirzākos» pieņemšanu ekspluatācijā.

Par pamatlīdzekļu nodošanu

Deputāti nolēma nodot Līvānu pašvaldības uzņēmuma «Dzīvokļu un komunālā saimniecība» īpašumā transportlīdzekli — vieglo automašīnu katafalku «Volvo» 698 latu vērtībā.

Izsniegtas būvniecības un rekonstrukcijas atļaujas

Domes sēdē nolemts atļaut Jurim Buginam būvprojekta izstrādi dzīvojamās mājas būvniecībai Turku pagasta Turkos, Lilijai Konstantinovai būvprojekta izstrādi dzīvokļa Līvānos, Krustpils ielā 14 — 25 rekonstrukcijai, noņemt dzīvokļa statusu un piešķirt sabiedrisku telpu statusu dzīvokļiem Līvānos, Rīgas ielā 10a — 1 un Saules ielā 12 — 1, un atļaut Zentai Solai būvprojektu izstrādi minēto dzīvokļu rekonstrukcijai.

Izmaiņas komitejas un komisiju sastāvos

Sakarā ar deputāta Vitālija Viļuma nāvi viņš izslēgts no sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas un privatizācijas komisijas sastāva. Komitejā iekļauta Iraīda Glušņonoka. Pamatojoties uz iesniegumu, Marika Kirillova atbrīvota no sociālās aprūpes jautājumu komisijas locekļa pienākumu pildīšanas. Komisijas sastāvā iekļauta Regīna Stare, ģimenes ārste.

Izmaiņas domes budžetā

Saskaņā ar likuma «Par pašvaldībām» 21. pantu Līvānu novada dome nolēma veikt grozījumus domes 2000. gada speciālajā budžetā: palielināt pārējos ieņēmumus par 7000 latiem, palielināt finansējumu iedaļā «Pakalpojumu apmaksa» par 3930 latiem, palielināt finansējumu iedaļā «Kapitālie izdevumi» par 3070 latiem.

Nolēma Līvānu novada domes pirmsskolas izglītības iestādes «Rūķīši» 2000. gada pamatbudžetā samazināt finansējumu iedaļā «Atalgojumi» par 393 latiem, iedaļā «Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas» — par 107 latiem, palielināt finansējumu iedaļā «Pakalpojumu apmaksa» — par 500 latiem.

Privatizācijas izsole

Deputāti nolēma piedāvāt privatizēt atklātā izsolē neizīrētu viendzīvokļa māju Līvānu novada Turku pagasta «Smelcējā».

Kredīts kurināmā iegādei

Līvānu novada dome nolēma ņemt kredītu 100 000 latu apjomā Valsts kasē no 2000. gada 10. oktobra ar maksimālo kredītprocentu likmi ne lielāku kā Valsts kases noteiktā, veicot atmaksu 50 000 latu apmērā līdz 2001. gada 31. maijam un 50 000 apmērā līdz 2001. gada 10. oktobrim, paredzot apmaksu no domes budžeta līdzekļiem un garantējot kredīta atmaksu ar domes finansu līdzekļiem.

Avansa maksājums SIA «Līvānu siltums»

Līvānu novada dome nolēma veikt avansa maksājumu SIA «Līvānu siltums» 7000 latu apmērā par apkuri 2000./2001. gada apkures sezonā. Paredzētos maksājumus veikt pēc saskaņošanas ar akciju sabiedrību «Latvijas gāze».

Valsts investīciju programma

Izskatot Līvānu pilsētas ūdenssaimniecības rekonstrukcijas projektu valsts programmas 800 + ietvaros, Līvānu pilsētas centralizētās siltumapgādes sistēmas rekonstrukcijas projektu, Līvānu novada dome nolēma ieguldīt ūdenssaimniecības rekonstrukcijā pašvaldības līdzekļus: 2001. gadā — 42 000, 2002. gadā — 50 000 latu. Ņemt aizņēmumu Valsts kasē 2001. gadam 100 000 latu apmērā. Ieguldīt centralizētās siltumapgādes sistēmas rekonstrukcijā pašvaldības līdzekļus 30 000 latu apmērā. Nolemts ņemt aizņēmumu Valsts kasē 2001. gadam 210 000 tūkstošu latu apmērā. Par aizņēmumu atmaksas garantu noteikt pašvaldības budžetu.

Līvānu novada domes sēdē izskatīti arī citi jautājumi.

Materiālu sagatavoja L.Rancāne

Lietavu dēļ laukos bēdīga aina

Līvija Rancāne

● **Applūdušie lauki pie Rožupes tilta.** Foto: M.Rukosujevs

Sinoptiķi uz lietām skatās savādāk nekā zemnieki. Viņi, piemēram, uzskata, ka šo vasaru pāragri saukt par ārkārtēji lietainu. Acīmredzot, ar to domāts, kopējais nokrišņu daudzums un lietaino dienu skaits vasarā. Zemniekus jūlijā nolijušais lietus dzen izmisumā, jo tas lija ilgstoši, dienu no dienas, daudz un ar stipru vēju. Preiļu rajona laukos ir vērojams bēdīgs skats. Samelnējušas siena kaudzes ūdenī. Ūdens kartupeļu un dārzāju vagās. No krastiem izgājušas upes. Labības lauki, kas sakrituši veldrē viļņu viļņiem.

Braucot pa ceļu no Līvāniem caur Rožupes pagastam, redzama pārplūdusī Dubna. Līvānu novada Rožupes pagasta padomes priekšsēdētājs Viktors Kūka «Novadniekam» teica, ka Dubna no krastiem izgājusi otrdien. Viņš arī stāstīja, ka pēc ilggadējiem novērojumiem esot zināms, — ja Dubna pavasarī ledus gabalus atstāj uz krastiem, un palu ūdens tos neaiznes, tad vasarā paredzami plūdi. Šogad tieši tā arī esot. Viktors Kūka uzskata, ka pārplūdušo palienas zemes gabalu īpašniekiem nebūtu jāžēlojas, jo viņiem vienmēr jābūt gataviem piedzīvot Dubnas plūdus. Cilvēki esot kļuvuši pārgalvīgāki, ierīkojot dārzus, stādot kartupeļus un dārzājus pie pašas upes, un tagad dārzi applūduši. Arī ar sienu no piekrastes pļavām vajadzējis pasteigties pirmām kārtām. Aizmirsuši, ka noteicēja ir daba. Traģiski, teica Viktors Kūka, ir pārējiem pagasta zemniekiem. Daudz līdzekļu ieguldīts tīrumu sastrādāšanā, sēklas iegādē, sējumu kopšanā, miglošanā, un acu priekšā viss aiziet bojā.

Vārkavas pagastam cauri tek Feimanka, Odziena un Rītupe, bet vislielākās nedienas, kā teica padomes priekšsēdētājs Arturs Štagars, ir ar upīti, kas savieno Bleidas un Šustu ezerus. Lietavu dēļ pārplūdusī upe izskalo tilta balstus. Traucēta satiksme starp Pilišķiem, Stabulniekiem un Šaripovku. Zemnieki ir satriekti par lietavu postījumiem. Labības lauki ir sagāzti veldrē, tie būs grūti novācami. Zemnieki savus tīrumus nav apdrošinājuši, jo nav tik turīgi, lai spētu maksāt apdrošināšanas summas. Lietavu nodarītie postījumi neattiecas tikai uz zemniekiem. Ja viņi nesaņems cerētos ienākumus par šī gada ražu, arī pilsētās līdz ar to samazināsies preču un pakalpojumu apgrozījums, uzskata Arturs Štagars. Ja valdība nesniegs palīdzību, kompensējot lietavu radītos zaudējumus, var sākties zemniecības iznīkšanas neatgriezenisks process.

Ja lietavas pārstātu, vēl varētu cerēt uz daļēju ražas saglābšanu, saka Arturs Štagars. Skaidrs, ka visa labība būs jāžāvē kaltēs. Vārkavas pagastā visas kaltes ir saglabātas, un zemniekiem būs iespēja labību izkaltēt. Tomēr ir pagasti, kur zemniekiem šādu iespēju nebūs, jo kaltes to jaunie īpašnieki izpārdeva un izvazāja.

Sinoptiķi pašreiz atturas no tālākām prognozēm, un ziņo, ka pārsvarā lietains un vēss laiks ir visā Eiropā.

Teātra svētki Līvānos

Sākums 1. lappusē

Tomēr pārējo izrāžu ziņā abas Līvānu režisores vēlējās izcelt Kokneses amatieru teātra R.Blaumaņa lugas «Indrāni» iestudējumu, atzīstot par labu pilnīgi visu šīs izrādes aktieru spēlējumu. Katram bijis arī savs mīnusiņš, katram savs plusiņš, bet kopumā neviens tēls «neizlecis» laukā no ansambļa.

Savukārt klasisks skatuves noformējums, kad dekorācijas nav nosacītas, bet atbilstošas īstenībai, — ja istaba, tad ar sienām, aizkariem, kamīnu, puķēm un logiem, pēc Annas Pabērzas domām, bija Viļakas kultūras nama teātra izrādei.

Līvānu aktieri šovasar atpūtu lāgā nav redzējuši. Daudz viesizrāžu, piedalījušies arī starptautiskajā festivālā. Dramatiskais kolektīvs ilgajos pastāvēšanas gados iestudējis desmitiem izrāžu, un, piemēram, pašlaik spētu uzreiz izrādīt vismaz četras lugas. Vienlaikus uzsākta gatavošanās kolektīva 50 gadu jubilejai, kas notiks šoruden.

Vēlā vakara stundā laukumā pie Līvānu kultūras nama uz paaugstinājuma tautas un aktieru priekšā, jokdaru pavadīti stājās karaliene Anna (Anna Pabērza) un karalis Vitālijs (Vitālijs Nešpors). Viņi apbalvoja uzticamos teātra mākslas kopējus. Mūžam jaunā Teātra mūza aicināja uz jauniem iestudējumiem. Mirkļa nopietnību akcentēja arī mūzikas skolotāju Ivara Kleina un Anatolija Stroda trompetes spēlējums un ļoti veiksmīgi pieskaņotā mūzika no Dž. Verdi operas «Aīda». Pēc tam karaļpāris aktieru gājienu aizvadīja uz balli.

Jersikā aktīvu zemnieku netrūkst

Ginta Kraukle
Autores foto

Galvenā Jersikas puses zemnieku **Ligijas un Ērika Mozuļčiku** nodarbošanās saistīta ar lopkopību. Ir piecas slaucamas govis, pieci jaunlopi un piecas cūkas. Pienu saimnieki realizē a/s «Preiļu siers», cūkgaļas nav tik daudz, lai nodotu pārpircējiem. Ja ruksis nokauts, ņēmēju atrod no paziņu vidus. Liela problēma «Aroniju» saimniekiem šobrīd ir zemes trūkums. Pie mājām ir tikai neliela platība. Tieši tādēļ nav iespējams tālāk attīstīt piena lopkopību. Ganības tālu. Otrais gads kā saimnieki audzē zemenes, taču Ligija atklāj, ka patiesībā gribētu iekopt savu augļudārzu, taču tam nepieciešami lieli līdzekļi. Ligija ir viena no aktīvākajām Jersikas puses sievietēm, ziemā piedalījusies sieviešu iniciatīvas kluba organizētajās lekcijās, mācījusies rakstīt biznesa plānu.

● Siltumnīcas gurķu ražai šogad jābūt labai, spriež Ligija.

Zemniekiem iekavēta akcīzes nodokļa atmaksa, līdz ar to iekavējas citi zemes darbi. Taču, neskatoties uz to, dārzā briest jaunie kartupeļi, burkāni, bet siltumnīcās sārtojas tomātu ķekari un garumā stiepjas gurķi. Katrai kultūrai Mozuļčiki iekārtojuši savu siltumnīcu. Tomātiem Ligija apakšējās lapas nogriež līdz pirmajam ķekaram, tad raža ātrāk ienākas. Tik, cik izaug siltumnīcās, pārdot var arī Līvānu tirgū. Pērngad ļoti laba cena turējusies gurķiem, tos arī labprāt un samērā daudz pērk. Zemniekam mūsdienās jābūt izglītotam, piekrīt «Aroniju» saimniece, viņa arī saka, ka informācijas par lauksaimniecības lietām pietiekot. Ja vien cilvēkam ir interese, uzzināt vajadzīgo var. Ligija labprāt apmeklē dažādus seminārus, īpaši ziemas mēnešos, kad laika vairāk, brauc un mācās kursos. Izaicinājums bija arī sieviešu iniciatīvas grupas darbošanās šoziem, taču tā bijusi vērtīga, atzīst Ligija Mozuļčika. Iepriekš pieredzes biznesa plāna rakstīšanā neesot bijis.

Zemes apstrādes jautājums problēmas nesagādā. Saimnieks Ēriks stāsta, ka ir gan siena grābeklis, gan minerālmēslu kliedētājs, gan miglotājs un kartupeļu stādāmā mašīna. Pļaujmašīna, piekabe, traktors arī ir pašu īpašumā. Kombainu iegādājušies kopīgi ar citiem saimniekiem. Tā iznāk krietni lētāk, bet pietiek visiem īpašniekiem. Ligijai un Ērikam aug arī divi žiperīgi puikas — septītklasnieks Raitis un sestklasnieks Arvis. Vasarā puikas labprāt aizskrien uzspēlēt futbolu, taču viņi zina, ka arī mājās katram savs darbiņš jāpadara. Mēsli no kūts jāizsvież, pakaiši jāpakaisa. Puikām patīk arī kaut ko uzmeistarot. Nesen tapusi suņu būda, arī koka ķeblītis zēniem sen nav nekas sarežģīts. Viņi labi brauc ar traktoru, palīdz tētim darbā ar kultivatoru.

Šovasar zemnieku lielākā rūpe par sienu. Zāle jau labu laiku kā pļaujama, bet laika apstākļi neļauj to darīt. Valgmes nav par daudz vienīgi puķēm, tās ap Mozuļčiku māju sakuplojušas un zied dažādās krāsās. Ienākušies ķirši, pie pirtiņas sienas žūst pirtsslotas, gaidot kārtējo sestdienas vakaru, kad gan lielie, gan mazie mīs ierasto taciņu uz pirts pusi, lai atveldzētos un sakrātu spēkus nākošajam darba cēlienam.

Pieņemšanā pie Valsts prezidentes

Līvānu novada domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns kopā ar dzīvesbiedri Lailu piedalījās Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas rīkotajā pieņemšanā, kas 25. jūlijā notika prezidentes Jūrmalas rezidencē.

Uz tikšanos bija aicināti Latvijas pašvaldību vadītāji, kopskaitā 28, no visiem valsts reģioniem ar dzīvesbiedrēm. Kā «Novadnieku» informēja Visvaldis Gercāns, prezidente savu viedokli par iespējamo sadarbošanos ar pašvaldībām ļoti skaidri paudusi uzrunā. Viens no būtiskākajiem šajā runā bijis jautājums par līdzekļu sadalījumu starp centrālo valdību un pašvaldībām. Prezidente apzinoties situāciju, kādā nokļuvušas pašvaldības, un to, ka ar katru gadu tām tiek uzliktas jaunas funkcijas, bet to veikšanai netiek piešķirti līdzekļi. Kā teica V. Gercāns, prezidente ļoti nopietni izvirzījusi jautājumu par to, vai šī līdzekļu sadale starp centrālo valdību un starp pašvaldībām atbilst funkciju daudzumam, kas pašvaldībām jāveic. Īsu uzrunu teica arī Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis Andris Jaunsleinis, akcentējot to, ka Latvijas Satversmē nav iekļauts pašvaldību princips, un griezās pie prezidentes pēc atbalsta, lai Satversmē tiktu iekļauta nodaļa par pašvaldībām.

Pieņemšanas gaitā prezidente ar tās dalībniekiem diskutēja par ļoti daudzām tēmām. Prezidente atbalstīja pašvaldību priekšlikumus likumdošanas grozījumu jomā. Pieņemšana bija organizēta kā simbolisks prezidentes pirmā darba gada noslēgums. Atjaunotās Latvijas vēsturē pašvaldību vadītāji uz tik plašu pieņemšanu pie valsts pirmās amatpersonas bija aicināti pirmo reizi.

Kā informēja Līvānu novada domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns, notikusi saruna arī ar prezidentes kancelejas pārstāvjiem, kuras laikā saņemts solījums, ka prezidentes un valsts prezentācijas pasākumos tiks izmantota akciju sabiedrībā «Līvānu stikls» ražotā produkcija. Paredzēts, ka tiks noslēgta oficiāla vienošanās.

L.Rancāne

Dzīve bija pa vidam, ne cieši grūta, ne arī viegla...

Sākums 1. lappusē

Simtgadniecei saprašana skaidra, ar meitu sazinās labi, un ar visiem apsveicējiem lielajā jubilejā spējusi saskandināt glāzīti un iedzert pa malkam šampanieti.

Veselību saglabāt palīdzējis vienkāršais uzturs, darbs. Zenta par māti atceras, ka bijusi strādīga, brīžiem šerpa, savukārt tētis — mierīgs, un ģimene dzīvojusi saticīgi, bez ķildām. Bērni audzināti paklausībā, un toreiz jau nedrīkstējis pretim runāt. Protams, bērni redzējuši arī to, ka māte smagi nostrādājusies, jo viņai vēl pa pilnam ticis brist kolhoza lopu fermās. Kā īstu čakluma paraugu Zenta atceras arī savu tēvu. Kāda viņam padevās labība, kā viņš apstrādāja laukus, kādas cūkas nobaroja, saka Zenta. Labības vienmēr pieticis līdz pat jaunai maizei, un — kā ēdām speķi, tauki vien tecēja. Pat tad, kad viss tika atdots kolhozam, tēvam bijuši graudi, lai neaptrūktos maizes. Viņam ļoti labi padevušies arī lini, āboliņš. Pircis lauksaimniecības mašīnas. Staigājām pilniem vēderiem, kaut arī pašaustās drēbēs, bet silti un labi apģērbušies. Pēc ilgajiem darba gadiem savā mūžā Zenta saka, ka ar pārtikšanu un dzīvokļa uzturēšanu pilsētā nemaz tik spoži neejot, kaut arī viņām abām kopā divas pensijas.

Zentas vīrs aizsaulē, arī pašai spēki sāk iet mazumā. Ja ne dēla un meitas tepat Līvānos, ja ne mazbērnu, tad arī mātes apkopšana un cilāšana viņai nebūtu pa spēkam. Taču pagaidām par visiem kopā tiek galā.

L.Rancāne
M. Rukosujeva foto

Izteikta neuzticība Aglonas pagasta padomes priekšsēdētājam Antonam Bēķim

Lidija Kirillova

27. jūlijā Aglonas pagasta padomes deputāti ārkārtas sēdē nobalsoja par neuzticības izteikšanu pagasta padomes līdzšinējam priekšsēdētājam Antonam Bēķim. Laikā no iepriekšējām pašvaldību vēlēšanām šis Preiļu rajonā ir jau otrais gadījums, kad deputāti izsaka savu neuzticību pašvaldības vadītājam.

Kā «Novadnieku» informēja Aglonas pagasta padomē, ārkārtas sēde tika sasaukta pamatojoties uz LR likuma «Par pašvaldībām» 28. pantu un ar darba kārtību, kas paredzēja uzticības balsojumu Aglonas pagasta padomes priekšsēdētājam A.Bēķim un viņa atbrīvošanu no amata. A.Bēķim tika pārmests, ka viņš nepilda Aglonas pagasta padomes lēmumus, ignorēja likuma «Par pašvaldībām» 37. pantu, nepildīja likuma «Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju» Cirīšu HES jautājumā, nepildot padomes lēmumu par pašvaldībai piederošās sadzīves pakalpojumu ēkas piespiedu nomu, ir radījis pašvaldībai materiālus zaudējumus un pieļāvis svešas personas rīcību pagastam piederošā ēkā, kā arī ignorējis Valsts sanitārās inspekcijas 1998. gada aktu par stāvokli Aglonas bērnudārzā un nav informējis deputātus par šāda dokumenta esamību. Tika ņemti vērā LR Valsts kontroles Pašvaldību revīzijas departamenta kolēģijas lēmums, auditorfirmas «Invest — Rīga» Daugavpils filiāles atzinums, kā arī fakts, ka pret A.Bēķi jau 1998. gadā ierosināta kriminālliета par dienesta pilnvaru pārsniegšanu.

Balstoties uz šiem faktiem, seši no deviņiem Aglonas pagasta padomes deputātiem aizklātā balsošanā izteica neuzticību A.Bēķim, bet divi atturējās. Pagasta padomes priekšsēdētājs tika atbrīvots no ieņemamā amata. Izveidota lietu nodošanas un pieņemšanas komisija. Paredzams, ka augusta sēdē notiks pagasta padomes priekšsēdētāja vēlēšanas. Pašlaik padomes priekšsēdētāja pienākumus veic viņa vietniece Helēna Streiķe.

Ziedu daudz, un smilgas smaržo

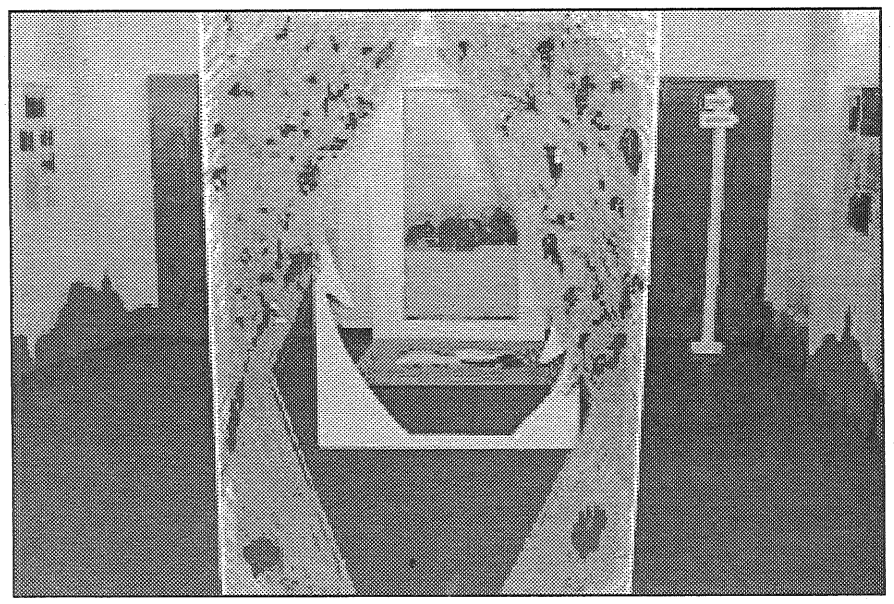

● Ziedu prizma, kurai iziet cauri katrs izstādes apmeklētājs, tajā atstājot arī savu ziedinu vai smilgu.

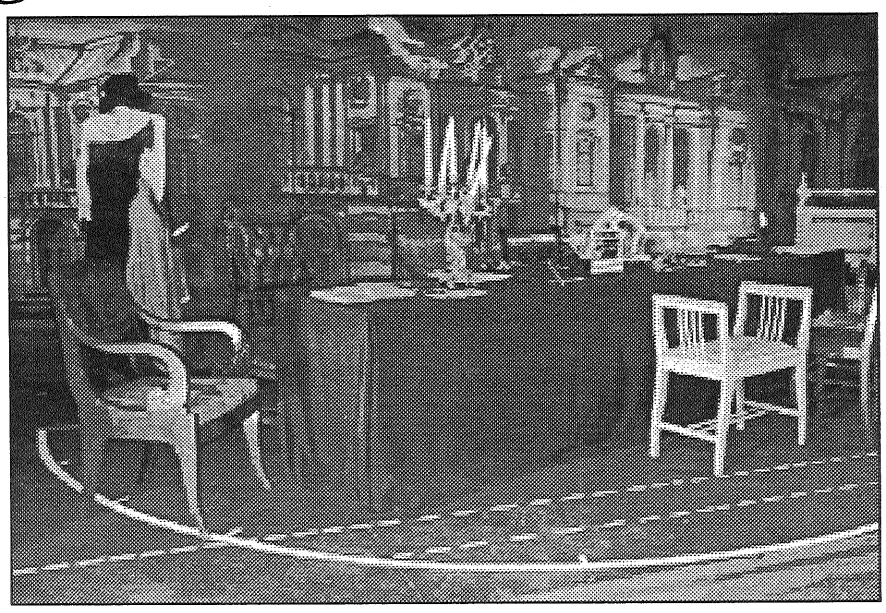

● Ieskats izstādē «Ap Nacionālā teātra saimes galdu».

Līvija Rancāne
Mihaila Rukosujeva foto

J. Raiņa muzejs «Jasmuiža» šovasar skatītājiem piedāvā divas jaunas izstādes.

Izstāde «Cik te ziedu! Cik te smilgu!» ir kā neklātienes ceļojums pa dzejnieka dzīvesvietām Augšzemē un Latgalē. J. Raiņa bērnība un jaunība pagāja tēva nomātajās muižās: Tadenavā, Randenē, Berķenelē, Vasiļovā un Jasmuižā. No tām visām dzejnieks visspilgtāk saglabāja dabā gūtos iespaidus. Juzdamies vientuļš, bez draugiem, viņš iemācījās vērīgi ielūkoties dabā, pamanīt tās vissīkākos ziedinus. Vēlākajos gados, dzīvodams Šveicē, Rainis vācis ziedus un augus, kādi sastopami arī Latvijas laukos, un tie asociējušies ar bērnības iespaidiem. Viņš izveidojis herbāriju. Izstādē eksponēta daļa no šī herbārija. Šie necilie ziedini, kas nereti kaltēti un glabājušies starp grāmatu lapām, ir dzīvas Raiņa dzejas ilustrācijas. Līdzās viņa plašajiem, dziļi filozofiskajiem darbiem taču atrodami tik bezgala daudzi dzejoļi ar dabas tēlojumiem, ar veltījumiem puķēm, ar jūsmīgiem vārdiem pat tai necilākajai smilgai un tās smaržai.

Dzejas un dabas mijiedarbību dzejnieka daiļradē arī vēlējušies uzsvērt izstādes veidotāji: Skaidrīte Apeināne, Solvita Brūvere, mākslinieces Lauma Palmbaha, Gunta Terēzija. Izstādē eksponētas unikālas fotogrāfijas no gadsimta sākuma par muižām, kurās pagājusi dzejnieka bērnība, jaunība, kā arī dažādi dokumenti.

Muzejā skatāma arī izstāde «Ap Nacionālā teātra saimes galdu»

J. Raiņa muzeja «Jasmuiža» vadītāja Skaidrīte Apeināne par šo izstādi teica:

— Mākslas speciāliste Margita Mantiņa uzskata, ka Nacionālais teātris ir kā viena saime, un tāpēc izstādes centrā ir Nacionālā teātra saimes galds, uz kura redzamas piemiņas lietas. Tās piederējušas teātra izcilākajiem režisoriem un aktieriem.

Antas Klints kafijas krūzīte, sunītis, ekstravagantākās aktrises Lilijas Štengeles vēdeklītis, teātra pirmā direktora Alekša Mierlauka mētelis, režisora un izrāžu krēsli un tamlīdzīgas lietas, kas vēl glabā izcilo skatuves mākslinieku roku pieskārienus un auguma siltumu.

Izstādē aplūkojami tērpi arī no pēdējo gadu desmitu izrādēm, kā arī portretu galerija, kurā skatāmi šī laika izcilākie aktieri. No interesantākajiem izrāžu tērpiem minams Elzas Radziņas Žozefīnes zaļais tērps no izrādes «Napoleons I», kā arī aktrises ģērbtā brūnā kleita izrādē «Vasara Noānā», kurā viņa spēlēja Žoržas Sandas lomu. Pagājušajā gadā šī izstāde bija skatāma Teātru muzejā Rīgā.

Aglonā nometne visu vecumu latviešiem no visām pasaules malām

Lidija Kirillova
Autores foto

No 23. līdz 30. jūlijam Aglonas vidusskolas telpas un ciemata gleznainā apkārtne kļuva par mājām vairāk nekā 200 visu vecumu latviešiem no visām pasaules malām — nometnes «3 x 3» dalībniekiem. Kā «Novadniekam» krietni pirms nometnes atklāšanas teica tās vadītāja, Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvīra Brovacka, faktam, ka no tāltālām pasaules malām latvieši ik vasaru sarodas Latvijā, esot četri dzinuļi. Pirmais — latvisko zināšanu paplašināšana. Otrais — latvisko ģimeņu stiprināšana. Trešais — latviskās kopības izjūtas veicināšana. Ceturtais — latviskas kultūrvides attīstīšana.

Diemžēl Baltijas daba šogad izstrādāja visai nejauku joku, jo nometnes dalībniekiem saulīte uzspīdēja vienīgi ierašanās dienā 23. jūlijā. Visu nedēļu ir nepārtraukti lijis, lijis un vēlreiz lijis. Taču arī šim ļaunumam ir savs labums — no slapjuma glābdamies, visi vairāk kopā turas.

Nometnes atklāšanas dienā, kad Aglonas vidusskolā ieradās tālumnieki no Austrālijas, Jaunzēlandes, Zviedrijas, Amerikas Savienotajām Valstīm, Kanādas, Jamaikas, Gruzijas, kā arī, šķiet, tik tuvās Omskas un Maskavas Krievijā, saulīte pa zemes virsu ritināja. Tikuši pāri naktsmāju iekārtošanas drudzim, atbraucēji vairāk pa āru vien grozījās. Daudzi tikās kā seni un labi paziņas jau no iepriekšējām nometnēm. Tāpēc kopīgā gājiena laikā uz Aglonas baziliku, kur notika svinīgs dievkalpojums, tika ne tikai pārrunāti pirmie iespaidi Aglonā, bet prātā atsauktas atmiņas un paziņu sejas.

Aglonas Dievmātes altārgleznas zeltītais mirdzums un bazilikas torņu majestātiskums pat nometnes mazākajiem un skaļākajiem dalībniekiem, bērniem, lika pieklust. Atceļā uz nometnes atklāšanas sarīkojumu visi devās domās un sarunās iegrimuši. Nometnes «3 x 3» karoga pacelšana bija svinīga un emocionāla, atklāšanā piedalījās Preiļu rajona padomes pārstāvji, dzejnieks Andris Vējāns un mūsu pašu «Ceiruleits». Bet Cirīšu ezera krastā visām ģimenēm bija sarīkots iepazīšanās vakars.

Visa nedēļa nometniekiem bija aizņemta un piepildīta no agra rīta līdz vēlam vakaram. Kopreferāti dienas pirmajā pusē iepazīstināja ar Preiļu novadu, Aglonas pagastu, svētku tradīcijām Latgalē, novada ezeriem, Latgales keramiku un mūsu izcilākajiem cilvēkiem. Rīta ievirzes tika veltītas politikai, ģimeņu semināriem, žurnālistikai, sakrālajai mākslai, folklorai, tautas dziesmām un tautas mūzikas instrumentu izgatavošanai, kā arī vides mācībai, sportošanai, grāmatu iesiešanai un pat vīriešu kaklasaišu apgleznošanai.

Kamēr lielie no rīta lielas runas runāja, 3 līdz 7 gadus veciem bērniem dažāda veida nodarbības vadīja «Kāpēcīši» — Anita un Igors Kolosovi. Lielākiem bērniem tajā laikā «Ganiņu gaitas», kuru laikā iepazīta daba un uzzināts daudz jauna.

Pēcpusdienas ievirzu laikā visiem interesentiem tika piedāvātas iespējas iepazīties ar latviešu virtuvi un maizes cepšanas tradīcijām Latgalē, ar keramiķu darbu, kokapstrādi, klūdziņu pīšanu, kā arī pašiem visur izmēģināt savu roku. Zīda apgleznošana, ādas apstrāde, floristika, tautas deju soļi, aušana, trauku apgleznošana, kā arī zīmēšana, papīrdarbi un plastika deva iespēju zinošu speciālistu vadībā apgūt lietas, kas vēlāk var izrādīties saistošas visai turpmākajai dzīvei.

Ar lielu interesi vienmēr tika gaidītas stundas ar vakara viesi, kā arī sanākšana kopā, kad katrai dienas nogalei bija sava programma. Lūk, dažas no tām — «Kas mēs esam» kopā ar folkloras kopu «Ceiruleits», Krusta ceļa iziešana pie Aglonas bazilikas, Aglonas pagasta ļaužu uzstāšanās un Annas dienas svinības, arī tikšanās ar aktieriem — novadniekiem un balle, kas pārauga spoku naktī, kā arī keramikas izsole.

Šovakar Aglonas vidusskolā valda īpaša noskaņa — klāt nometnes «3 x 3» noslēguma vakars ar pašu gatavotu koncertprogrammu un dančiem līdz pirmajiem gaiļiem. Tiek teikti pateicības vārdi visiem, kas nometni atbalstīja finansiāli un morāli: **Preiļu rajona padomei, Aglonas pagasta padomei, Aglonas bazilikai, Aglonas vidusskolai, Aglonas pagasta ļaudīm un daudzajiem sponsoriem.** Svētdien tiks nolaists nometnes karogs. Uz visām pasaules malām aizbrauks latvieši, kurus aizgājušo nedēļu ik vakarus vienoja šādi vārdi:

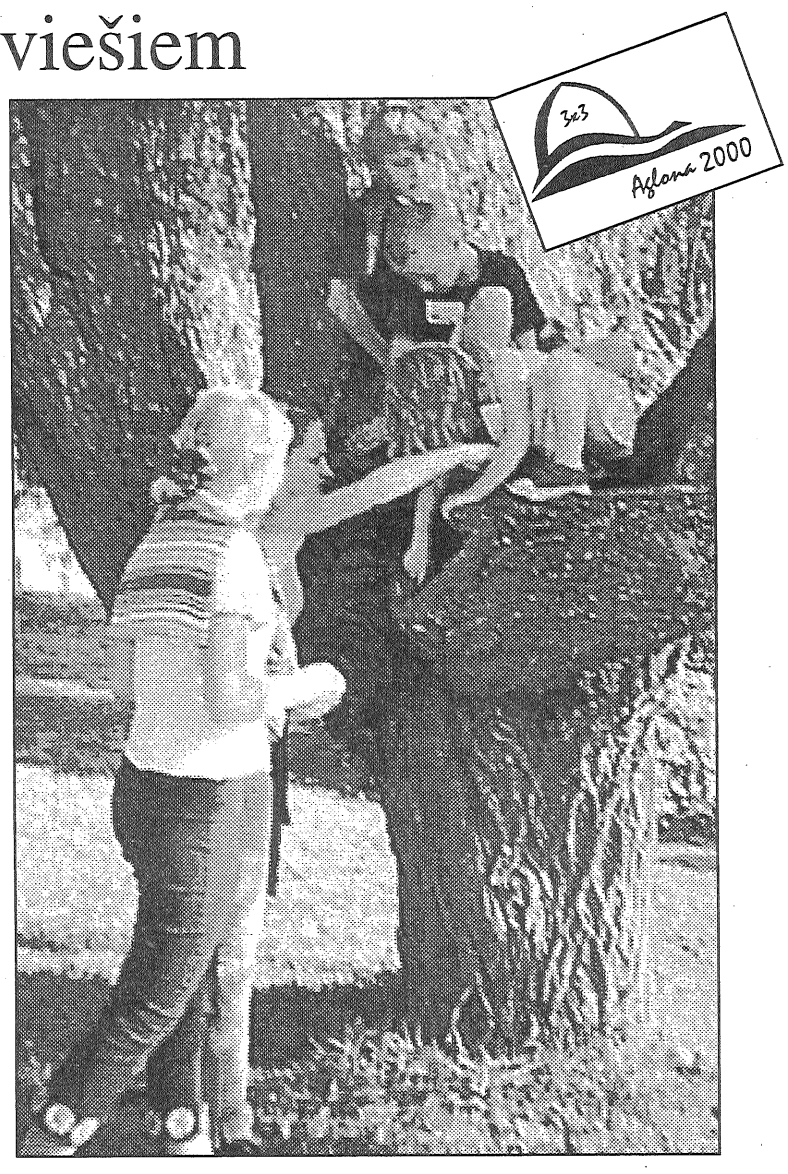

● Vispasaules latviešu nometnes «3 x 3» jaunākā un nerimtīgākā paaudze. Kā putnēni viņi uz saviem vēl kuslajiem spārniņiem nesīs pasaulē Latvijas, Latgales, Aglonas vārdu.

Šķiramies'i, mēs, ļautiņi,
Gana labi dzīvojuši.
Tu ar Dievu, es ar Dievu,
Mēs ar Dievu labi ļaudis.
Ar Dieviņu sanācām'i,
Ar Dieviņu šķiramies'i.

Eksotika Preiļu kartē

Antons Rancāns

Daudzie vietvārdi stāsta par dzimtu apmetnēm (Upenieki, Vaivadi, Brūveri), citi par kādu dabas vai ģeogrāfisku īpatnību (Dolgijs bors (Garais sils), Gardrivieši), ienācējiem no cituriene (Turki, Polockieši) vai nosaukti kontrastā apkārtējai videi kā Sīļukalns. Aglonas pagasta Terehovā tāpat veltīgi meklēt robežpārejas uz Krieviju punktu. Mūsu rajona kartē netrūkst nosaukumu, kas saistīti ar mežiem, putniem un dzīvniekiem, upēm un purviem. Nereti cilvēki nemaz nav centušies izdomāt jaunus un atšķirīgus vietvārdus — ir vairāki Broki, dažādas muižas, Trupi, Stabulnieki un citi.

Ir arī reti vietu nosaukumi. Daži vārdi par tiem. Vietējā izrunā tie atšķirīgi no kartē uzrādītajiem.

Aglonas pagastā ir Zlotniškas, Vaguļi, Tūļi, Skudru Grebeži, Sīnapūrs, Peski, Lapatas, Gūteņi, Cecerski, Atšķirkas Madaļāni (arī Aglonas Madaļāni), Krivošeji (Līkie kakli) un citas apdzīvotās vietas. **Aizkalnes pagastā** Raudoksne, arī Raudauka (no zivīm raudām vai raudāšanas?), Mazie Šnupsti, Gorliški, Dublinieki, Blakas, Aizkaļniši. **Galēnu** — Vēveri (varbūt no vāverēm, bet varbūt arī no vācu valodas vēberiem — audējiem), Zeimuļ-Puzāki, Skalbji, Ceperi, Akmenāja. **Jersikas pagastā** — Stūriški, Iztakas, Gumertgrāveri (arī Grāveri), Gospori, Drankas, Cirsinieki, Bucenieki. Sastopami šādi uzvārdi, bet tie savukārt liecina par valkātāju senu piederību amatam.

Pelēču pagastā iecienīti vietvārdi ar izskaņām -iški, -iškas, kā, piemēram, Tumaniškas, Maskaviciški, Litiniški, Gubaniški. Īpatnēji un skaisti skan vietvārdi Kurmi, Kozupe, Katlari, Kalnadruva, Guzas, Bērza Rubeņi, Amalka. **Preiļu pagastā** Sanauža, Rumpeiši un Runcupnieki, Preiļumuiža, Plivdes, Maskaveņa un Moskvina, Dzirvaniški, Anspoki (Acpacīne), Lielie un Mazie Pupāji, Lielie Urči, Korsakova. **Riebiņu** — Taragi, Sprindži, Lielie Rumpi, Sakaiņi, Kazeiši, Kakarieši, Dubauka, Dunciškas.

Par savām un savādām īpatnībām stāsta **Rožkalnu pagasta** (arī pats tā nosaukums eksotisks, cilvēka fantāzijas auglis) Aptacīši, Arendole, Augšmukti, Andeņi, Zeļtauka, Vingri, Spričvecumi, Romānvecumi, Plocini, Peršaki, Kvedervacumi, Dēļusala (arī Brieži), Gadzāni, Cimuški. Ar rožu iemūžināšanu mums saistās vēl cits pagasts — **Rožupes**, kas iestājies Līvānu novadā (viens otrs runā, ka ar to dibināšanu pazudīs arī skaistie pagastu nosaukumi, kā jau zemes virsu atstājušas vairākas agrāk lielas apdzīvotās vietas). Tajā ir Švirksti, Sproģi, Stares, Skrebeļi, Rubeņi, Oškalnieši, Peiveliški, Muktupauli un Muktupāveli, Mālakalns un Mālnieki, Laivacumi, Kūkusiliņi, Kūlenieki, Knutanīca, Kazuļi, Guļbinski, Āžadruva, Babri.

Līdzīgi, dabā noskatīti nosaukumi valda kaimiņu, **Rudzātu pagastā** — Zalāni, Vorpsola, Vidi, Vilcāni, Steķi, Soltupe, Piļupi, Mālakalns, Medņauka, Lūzenieki, Lācupji, Gardrivieši, Čirvolnieki, Caunes, Brieslas, Bikaunieki. Toties rajona pretējā pusē, **Rušonas (kartē Rušonu) pagastā** jau kas savādāks: Zolvas, Ziedi, Zeiniški, Vecrušona, Vilcāni, Urči, Tiša (Ciši), Šnitkini, Šnapsti, Šanti, Šerespole, Sivarine, Sadedži, Rutuļi, Pirsava, Pīzāni, Nojautas, Makuši, Līpnagi, Kliškova, Karoli, Kastīre, Kategrāde, Kalnbaški, Jūrdzeiši, Caici, Caunes, Catlakši.

Saunas pagastā ir Vecie un Jaunie Mozuli, Skuteles, Kalnasētas, Lūza, Ozoliņi, Jakuši, Jašori, Gribināni, Gribuški, Betiški, Aizupīši. Slavenajā keramiķu pagastā **Silajāņos** vietvārdos poda vai svečtura vārds netiek minēts. Ja mēs nepazītu Ušpeļu dzimtu, tad arī vietas nosaukums ar tādu vārdu par kādreizējo tālu pazīstamo amatnieku dzimteni neko neliecinātu. Toties arī te netrūkst mežu un lauku iemītnieku piemiņas — Špaki (strazdi), Rozalina, Orneiši, Mukti, Nalobņa, Krievu un Latvju Balborži, Kuļči, Jačmeniški, Bikova. Jau pieminētajā **Sīļukalna pagastā** ir Sprukstiņi, Salenieki, Seiļi, Kazsalieši, Aizpūrieši, vesela virkne skaistu salikumu: Pelšu Zlemeši, Ošas Kapenieki, Meža Ēriņi, Bojāru Ēriņi, Grozu Bernāni. **Stabulnieku pagastā**, kā arī citur patvērušies Vilcēni un Vilcāni, Polkorona, Kozuli, Krištobi, Degļi, Cepernieki, arī «bariņš» salikto nosaukumu: Ūgaiņi-Puduļi, Sauņa Vulini, Meža Mičuļi, Meža Trūpi, Brišku Balckari. **Sutru** pagastā tādi ir Meža Onckuļi, Laudas Onckuļi, kā saka, nav zemē metami arī vienvārdīgie Znūteņi, Senaude, Rogaviki, Līpuški, Krīvoki, Karļi.

Turku pagasts, tagad Līvānu novada daļa, kā jau liecina tā nosaukums, ir kas īpatnējs: kā stāsta leģendas, kādreiz mituši turki. Tie tomēr nekādu citu piemiņu nav atstājuši, jo vietvārdi ir tīri un dziļi latgaliski. Spriediet paši: Vuškārnieki, Vidussala, Veceli, Spēleskeiri, Smelcēja, Silasprūdži, Salīši, Peisenieki, Kalnapurvs, Silavas un Jaunsilavas, Grugules.

Divos kaimiņu pagastos — **Upmalas un Vārkavas** — dominē novadam raksturīgie nosaukumi. Vārkavas pagastā ir četrejādi Klapari — Ceļa, Mazie, Meža un Lielie, Zaķīši, Vāverauka, vieni no daudzajiem Aizpūriešiem, Bučki, Stabulnieki, Piliški, Spūles, Znūteņi, Stageriški, Šusta Kazēri, Dolgais Bors, Dovole. Upmalas pagastā — Zabludnieki, Vepri, Vārkavas Kazēri, Upes Čeirāni, Svalbiški, Rožanovas Škilteri, Pūgaiņi un Pūgas, Mazie un Lielie Kursīši, Krīvore, Caunes, Mačāni, Badziniški, Ašenieki, Andriveņi.

Lūk, cik daudz interesanta slēpj mūsu rajona karte ar apmēram pusi no ciemu nosaukumiem.

«Vis, vis, vis...»

Vissenākā zobu protēze atrasta Francijā. To datē ar 2. — 1. gadsimtu pirms mūsu ēras, un tā ir metāla tapiņa. Protēze bijusi ievietota kāda apmēram trīsdesmit gadu vecumā miruša vīrieša augšžoklī. Protēze viņam bija ielikta vismaz gadu pirms nāves. Franču zinātnieku pētījumi liecina, ka uz metāla, no kura protēze izgatavota, vērojamas kalšanas pēdas. Tā bija iestiprināta zoba paliekās, un, kā atzīst mūsdienu dantisti, šis darbs paveikts tiem laikiem atbilstošā profesionālā līmenī. Nav tikai skaidrs, kādēļ gallam bijusi nepieciešama šāda sāpīga procedūra, pārējie zobi viņam bijuši kārtībā.

Vislielāko zvaigzni Pistol Star Piena ceļā centrā atklājuši astronomi ar teleskopa Hubble palīdzību. Tā ir 100 reižu lielāka par mūsu Sauli un 10 miljonu reižu spožāka par to.

Vissāļākais ūdens uziets 3,6 km dziļumā Vidusjūrā dienvidrietumos no Krētas. Tā blīvums ir trīsreiz lielāks nekā parastam jūras ūdenim. Zinātnieki domā, ka sāļais ūdens radies virs sāļu atradnes, kas izveidojusies pirms 5-6 miljoniem gadu teritorijā, ko vēlāk pārklājis ūdens. Tagad šis pārlieku sāļais ūdens izveidojis savdabīgu 6,5 kvadrātkilometru lielu linzu.

Bērzgales baznīcas ērģeļu izpēte

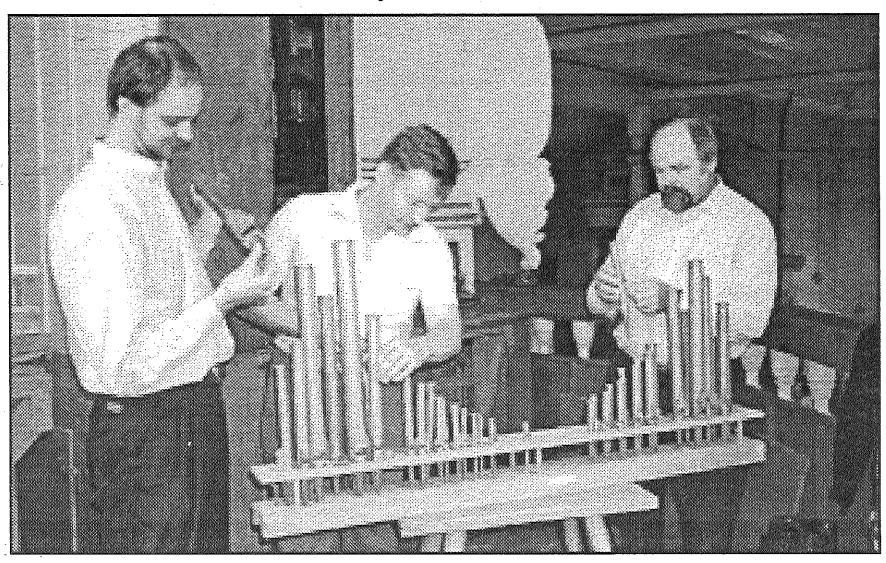

● Ērģeļu stabuļu izgatavošanai lietoja alvu kopā ar svinu, tās ir mīkstas, trauslas, jūtīgas. Lielākās stabules ņemot rokā tās var saspiesties pat no sava svara. Piņķerīgo ērģeļu izpētes darbu Bērzgales baznīcā veic Roberts Hansons (no kreisās), Arnolds Dimants, Tālivaldis Deksnis.

Līvija Rancāne
Mihaila Rukosujeva foto

Aglonas dekanāta Bērzgales draudzes baznīca, pie kuras koka sienām piestiprināts zilibaltais vimpelītis, vēstot, ka šeit notikušas Eiropas kultūras mantojuma dienas, apmeklētāju spēj pārsteigt ar savas apkārtnes pirmatnīgo dabu, ar arhitektūru, ar gadsimtiem cauri saglabātu gaisotni, kas veldzē dvēseli, sirdi, acis, nomierina domas. Šomēnes Bērzgales baznīcā tika veikti 18. gadsimtā darināto ērģeļu izpētes darbi. Izpēti veica J. Vītola Mūzikas akadēmijas profesors, restaurators, ērģelnieks Tālivaldis Deksnis, Kultūras akadēmijas pasniedzējs, ērģelnieks, restaurators Roberts Hansons, Siguldas mūzikas skolas pedagogs, Doma ērģelnieka asistents Arnolds Dimants.

Tālivaldis Deksnis «Novadniekam» pastāstīja:

— Bērzgales baznīcas ērģeles ir vēsturisks instruments. Diemžēl jau daudzus gadus ērģeles nav spēlējamas, un tāpēc nevar konstatēt, kādi reģistri un stabules tām ir, kādu trūkst. To varam uzzināt, tikai vizuāli salīdzinot, pētot un mērot. Arī plēšas ir cauras un atvienotas. Instruments mūsu uzmanību piesaistīja jau pirmo reizi tās ieraugot, kas notika pirms dažiem gadiem. Šīs ērģeles neapšaubāmi ir vienas no vecākajām Latgalē. Domāju pat, ka tās ir pirmajā Latvijas vecāko ērģeļu pieciniekā vai desmitniekā. Tās varētu būt tapušas 18. gadsimta otrajā pusē. Parasti ziņas par ērģeļu tapšanas gadu, par to būvētāju ir ļoti skopas un diezin, vai atradīsim tuvāku informāciju.

Bērzgales ērģeles pēc sava tipa vai stila ir raksturīgas tieši Latgalei, tās ir nelielas, ar vienu klaviatūru, bet diezgan daudziem reģistriem. Izskatās, ka šīm ērģelēm bijuši deviņi skanoši reģistri. Otrā, kāju klaviatūra ir piebūvēta apmēram gadsimtu vēlāk — 19. gadsimta otrajā pusē vai beigās. Šīs ērģeles piedzīvojušas divas vai trīs pārbūves, tomēr mūs vairāk interesē instrumenta pirmatnējais stāvoklis.

Tālivaldis Deksnis teica, ka arhīvos ziņas par baznīcām, altāriem un citiem sakrālajiem priekšmetiem ir vieglāk atrodamas, bet par ērģelēm to ir ļoti maz. Tuvākajā apkārtnē esot vairāki Bērzgales ērģelēm līdzīgi instrumenti — Nīdermuižas, Feimaņu un Prezmas baznīcās, bet Bērzgales baznīcas ērģeles būvētāja rokraksts atšķiroties no minētajām. Profesors pastāstīja, ka šīm ērģelēm apakšējā oktāvā nav bijušas visas skaņas, visi diēzi, nav bijuši iebūvēti visi melnie taustiņi. 18. gadsimtam tas bijis diezgan tipiski, jo toreiz izmantotas tikai vienkāršākās

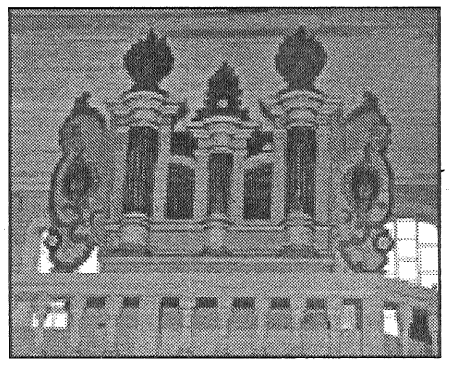

● Ērģeļu fasāde, vizuālā daļa ir mākslas darbs pats par sevi. Bieži vien tās izskaistināja nevis ērģeļu būvētājs, bet speciāli pieaicināti kokgriezēji, gleznotāji. Bērzgales ērģeļu krāsojums un koka darbi vēl gaida izpēti.

toņkārtas. Taustiņi, kā arī pedāļi, pustoņi un attiecīgās stabules piebūvētas vēlāk, un, kā teica Tālivaldis Deksnis, ir rūpīgi jāpārdomā, ko darīt ar šīm piebūvēm. Jālūdz ārzemju speciālistu konsultācijas un jāapspriež kopīgi ar Latvijas ērģeļu speciālistiem. Ērģeles piedzīvojušas arī postījumus pēc Pirmā un Otrā pasaules kara, tāpat tās nelabvēlīgi ietekmējuši nemākulīgi remontētāji, vai pat neuzmanīga noskaņošana.

Ērģeles, kā pastāstīja Tālivaldis Deksnis, tiek klasificētas pēc lieluma, arī pēc konstrukcijas, kas dažādos laikmetos atšķirušās. Bērzgales ērģeles piederot pie nelieliem, bet pietiekoši izteiksmīgiem un krāsainas skaņas instrumentiem.

Izpētes darbi notiek par Kultūrkapitāla fonda piešķirtajiem līdzekļiem. Darba grupas uzdevums, kā teica Tālivaldis Deksnis, ir izstrādāt aprakstu par instrumenta stāvokli. Tā kā tas neskanēja, to ir nācies daļēji izjaukt, visas stabules sašķirot, mēģināt noskaidrot, kur tās atradušās sākumā. Visas stabules tiek aprakstītas un numurētas. Faktus apkopojot, jāsastāda dokumentācija, un, no tās vadoties, pēc konsultācijām un apspriešanās varētu būt runa par ērģeļu iespējamo restaurāciju un tās variantiem, kas jāizlemj autoritatīvai komisijai.

Ja restaurācija notiktu un izdotos, teica Talivaldis Deksnis, tas būtu Latgalē un pat visā Latvijā pirmais nopietnais ērģeļu restaurācijas darbs, un tas noteikti piesaistītu ārzemju ērģelnieku uzmanību. Uz šejieni brauktu ērģelmūzikas speciālisti, lai varētu paspēlēt pie tik sena instrumenta.

— Latvijā, kurā ir tik daudz un dažādu mūzikas instrumentu un stilu, ir svarīgi, lai katrs instruments skanētu tieši tā kā pirmssākumā, — uzskata profesors.

Televizijas programma ◆ Televizijas programma ◆ Televizijas programma

Pirmdiena, 31. jūlijs

LATVIJAS TV I

8.00 Saulrieta liedags. 215. sērija.
8.45 Lielie kari un kaujas. Dok. f. 32. sērija.
17.30 Skaties un mācies!
18.00 Ziņas.
18.30 Dzīves likloči. 46. sērija.
18.55 Praktiskās ziņas.
19.00 Domā par sevi — privatizē!
19.30 No pusvārda.
20.00 Hameleonu rotaļas. 1365. sērija.
20.25 XX gadsimta zīmes.
20.30 Panorāma.
21.30 Stāsts par Tomu Džonsu atradeni. M. f. 4. sērija.
22.30 Mebiusa ceļš.
23.00 Ziņas.
23.10 FIB: pēc noilguma. Dok. f. 28. sērija.

LATVIJAS TV II

18.10 Kristīgā programma.
18.40 «Ikdiena» piedāvā programmu «Lauku saimnieks».
19.00 Ziņas.
19.15 LTS ziņas.
19.45 Vakara pasaciņa.
20.00 TV erudīts.
20.30 No TV videofondiem. Nesamierināmo salons.
21.15 Ciemos pie Tofika.
21.30 100% sporta apskats.
22.00 Ziņas.
22.15 LR meistarsacīkstes ielu basketbolā.
22.45 Kvalitāte.

LNT

6.30 Ticīgo uzvaras balss.
7.00 LNT brokastis.
9.00 Mājas akadēmija.
9.30 Melnā pērle. 11., 12. sērija.
10.30 Mājas, kur atgriezties. 260. sērija.
11.30 Pieci draugi. Seriāls. 1. sērija.
12.00 TV veikals.
12.15 Dežurējošais eņģelis Stefānija. 143. sērija.
13.05 Ātrumtrase. 13. sērija.
14.00 Viļņa Ruļļa sarunas.
14.30 Suzanna ir klāt. 1. sērija.
15.00 Zvaigžņu stunda.
15.30 Latvijas mūzikas stunda.
16.00 LNT ziņas.
16.03 Multfilmas.
16.57 LNT ziņas.
17.00 Melnā pērle. 23., 24. sērija.
18.30 Māsas. 71. sērija.
19.25 LNT ziņas.
19.30 Mājas, kur atgriezties. 266. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.35 Benija Hila šovs. 30. sērija.
21.05 Losandželosas policija. 48. sērija.
21.55 Soprano ģimene. 10. sērija.
22.55 LNT ziņas.
23.05 Pēdējais zilonis. M. f.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

4.00 Labrīt!
7.00 Ziņas.
7.15 Babilonas tornis. Seriāls.
8.20 Brīnumu lauks.
9.20 Šurumburums.
10.00 Ziņas.
10.15 Labdien!
10.55 Tris plus divas. M. f.
12.30 Kopā!
13.00 Ziņas.
13.20 Multfilmas.
13.40 Zvaigžņu stunda.
14.10 Līdz 16 un...
14.45 Labi padomi kulinārijā.
14.55 Babilonas tornis. Seriāls.
16.00 Ziņas.
16.30 Klubs «Baltais papagailis».
17.15 Simtprocentīgs neilons. M. f.
19.00 Laiks.
19.45 Millennium. Seriāls.
20.40 E.Radzinskis. Galantā gadsimta bojāeja. 1. daļa.
21.25 Maiks Hammers. Raganu stunda. Seriāls.
22.20 Ziņas.
22.35 Paranormālās parādības. Slepenā lieta.
23.25 Milestība Vācijā. M. f.
1.10 Maestro ar diedziņu. M. f. 1. sērija.
2.20 Zvaigžņu stunda.

KRIEVIJAS TV

3.50 Labrīt!
4.00 Vēstis.
4.15 Labrīt!
4.20 Ziņas visai ģimenei.
4.30 Labrīt!
4.50 Maskavas jaunumi.
5.00 Vēstis.
5.15 Melns uz balta.
5.20 Krievijas TV pasts.
5.30 Labrīt!
5.35 TV īpašā uzraudzība.
5.50 Maskavas jaunumi.
6.00 Vēstis.
6.30 Ziņas visai ģimenei.
6.40 Labrīt!
6.50 Maskavas jaunumi.
7.00 Vēstis.
7.15 Melns uz balta.
7.20 Labrīt!
7.35 Multfilma.
8.00 Manuela. Seriāls.
9.00 Vēstis.
9.30 Santabarbara. Seriāls.
10.25 Dialogi par dzīvniekiem.
11.25 V.Komisarova raidījumu cikls.
12.00 Vēstis.
12.30 Melnā pērle. Seriāls.
13.25 Bagātie un slavenie. Seriāls.
14.20 Vienkāršas patiesības. Seriāls.
15.00 Vēstis.
15.30 Esmu pats sev režisors.
16.00 Grāfiene de Monsoro. Seriāls.
17.00 Komisārs Reksis. Seriāls.
18.00 Vēstis.
18.35 Dežūrmodaļa.
18.55 Mežonīgais eņģelis. Seriāls.
20.40 Izmeklēšanu vada Znatoki. Seriāls.
21.45 Rings — 2000.
22.55 Futbols + TV.

Otrdiena, 1. augusts

LATVIJAS TV I

8.00 Saulrieta liedags. 216. sērija.
8.45 Lielie kari un kaujas. Dok. f. 33. sērija.
17.30 Multfilma.
18.00 Ziņas.
18.30 Dzīves likloči. 47. sērija.
18.55 Praktiskās ziņas.
19.00 Mare Balticum.
19.30 Aci pret aci.
20.00 Hameleonu rotaļas. 1366. sērija.
20.25 XX gadsimta zīmes.
20.30 Panorāma.
21.11 Mūsu cilvēks.
21.30 Kalnietis. 75. sērija.
22.30 Pirmizrāde. Projekts «Vizuālā Latvija».
22.45 Alus ziņas.
23.00 Ziņas.
23.10 FIB: pēc noilguma. Dok. f. 29. sērija.

LATVIJAS TV II

18.00 Kristīgā programma.
18.30 Mans būs mans.
18.40 Skatpunkts.
19.00 Ziņas.
19.15 LTS ziņas.
20.00 Nošu spēles.
20.25 FIB: pēc noilguma. Dok. f. 1., 2. sērija.
21.15 Ciemos pie Tofika.
21.30 Lielā pielaikošana.
22.00 Ziņas.
22.15 Autosporta programma nr. 1.
22.45 Ritenis.

LNT

6.30 Ticīgo uzvaras balss.
7.00 LNT brokastis.
9.00 Mājas akadēmija.
9.30 Melnā pērle. 23., 24. sērija.
10.30 Mājas, kur atgriezties. 266. sērija.
11.30 Pieci draugi. 2. sērija.
12.00 TV veikals.
12.15 Māsas. 1., 2. sērija.
14.00 Viļņa Ruļļa sarunas.
14.30 Suzanna ir klāt. 2. sērija.
15.00 Zvaigžņu stunda.
15.30 Latvijas mūzikas stunda.
16.00 LNT ziņas.
16.03 Multfilmas.
17.00 Melnā pērle. 25., 26. sērija.
18.30 Māsas. 72. sērija.
19.25 LNT ziņas.
19.30 Mājas, kur atgriezties. 267. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.35 Benija Hila šovs. 31. sērija.
21.05 Šķiršanās kari. M. f.
22.45 LNT ziņas.
22.55 Pasaules meistarsacīkstes motokrosā motocikliem ar blakusvāģiem.
23.10 Nāvīgā vajāšana. M. f.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

4.00 Labrīt!
7.00 Ziņas.
7.15 Babilonas tornis. Seriāls.
8.15 Kamēr visi ir mājās.
8.50 Vēstures rats.
9.30 Datorkari. Seriāls.
10.00 Ziņas.
10.15 Labdien!
11.20 Astoņkājis. Seriāls.
12.30 Kopā!
13.00 Ziņas.
13.20 Multfilma.
13.40 Kalna karalis.
14.10 Līdz 16 un...
14.45 Labi padomi kulinārijā.
14.55 Babilonas tornis. Seriāls.
16.00 Ziņas.
16.30 Masku šovs.
17.00 Trakā diena. M. f.
18.15 Gaidi mani!
19.00 Laiks.
19.45 Uzbrukuma leņķis. Seriāls.
20.40 E.Radzinskis. Galantā gadsimta bojāeja. 2. daļa.
21.25 Ziņas.
21.40 Civilizācija.
22.15 Ziņu dienests. Seriāls.
0.05 Pieskāriens. M. f.
1.35 Maestro ar diedziņu. 2. sērija.
2.30 Zvaigžņu stunda.

KRIEVIJAS TV

3.50 Labrīt!
4.00 Vēstis.
4.15 Labrīt!
4.20 Ziņas visai ģimenei.
4.30 Labrīt!
4.50 Maskavas jaunumi.
5.00 Vēstis.
5.15 Melns uz balta.
5.20 Krievijas TV pasts.
5.30 Labrīt!
5.35 TV īpašā uzraudzība.
5.50 Maskavas jaunumi.
6.00 Vēstis.
6.30 Ziņas visai ģimenei.
6.40 Labrīt!
6.50 Maskavas jaunumi.
7.00 Vēstis.
7.15 Melns uz balta.
7.20 Labrīt!
7.35 Multfilma.
8.00 Manuela. Seriāls.
9.00 Vēstis.
9.30 Santabarbara. Seriāls.
10.25 Dialogi par dzīvniekiem.
11.25 V.Komisarova raidījumu cikls.
12.00 Vēstis.
12.30 Melnā pērle. Seriāls.
13.25 Bagātie un slavenie. Seriāls.
14.20 Vienkāršas patiesības. Seriāls.
15.00 Vēstis.
15.30 Esmu pats sev režisors.
16.00 Grāfiene de Monsoro. Seriāls.
17.00 Komisārs Reksis. Seriāls.
18.00 Vēstis.
18.35 Dežūrmodaļa.
18.55 Mežonīgais eņģelis. Seriāls.
20.40 Izmeklēšanu vada Znatoki. Seriāls.
22.20 Septiņas skaistules. M. f.

Trešdiena, 2. augusts

LATVIJAS TV I

8.00 Saulrieta liedags. 217. sērija.
8.45 Lielie kari un kaujas. 34. sērija.
17.30 Multfilma.
18.00 Ziņas.
18.30 Dzīves likloči. 48. sērija.
18.55 Praktiskās ziņas.
19.00 Atvērts.
19.30 Mans būs mans.
19.40 Zebra.
20.00 Hameleonu rotaļas. 1367. sērija.
20.25 XX gadsimta zīmes.
20.30 Panorāma.
21.30 «Latloto» izloze.
21.35 Ceļojošais bruņinieks. 48. sērija. 1. daļa.
22.30 Viens likums.
22.45 Riska cena.
23.00 Ziņas.
23.10 FIB: pēc noilguma. Dok. f. 30. sērija.

LATVIJAS TV II

18.10 Kristīgā programma.
18.40 Ziemeļvalstu filmu programma.
19.00 Ziņas.
19.15 LTS ziņas.
19.45 Vakara pasaciņa.
20.00 Jaunā Lesija. 46. sērija.
20.25 FIB: pēc noilguma. Dok. f. 3., 4. sērija.
21.15 Ciemos pie Tofika.
21.30 Olimpisko spēļu vēsture.
22.00 Ziņas.
22.15 Motorēvija.
22.45 Kompetences skala.

LNT

6.30 Ticīgo uzvaras balss.
7.00 LNT brokastis.
9.00 Mājas akadēmija.
9.30 Melnā pērle. 25., 26. sērija.
10.30 Mājas, kur atgriezties. 267. sērija.
11.30 Pieci draugi. 3. sērija.
12.00 TV veikals.
12.15 Malibu piekraste. 5. sērija.
13.00 Daktere Kvina. 143. sērija.
14.00 Viļņa Ruļļa sarunas.
14.30 Suzanna ir klāt. 3. sērija.
15.00 Zvaigžņu stunda.
15.30 Latvijas mūzikas stunda.
16.00 LNT ziņas.
16.03 Multfilmas.
16.57 LNT ziņas.
17.00 Melnā pērle. 27., 28. sērija.
18.30 Māsas. 73. sērija.
19.25 LNT ziņas.
19.30 Mājas, kur atgriezties. 268. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.35 Benija Hila šovs. 32. sērija.
21.05 Malibu piekraste. 7. sērija.
21.55 Pareģojums 2. M. f.
23.20 LNT ziņas.
23.30 Cerību iela 413. 7. sērija.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

4.00 Labrīt!
7.00 Ziņas.
7.15 Babilonas tornis. Seriāls.
8.20 Veselība.
8.50 Gaidi mani!
9.30 Datorkari. Seriāls.
10.00 Ziņas.
10.15 Labdien!
11.10 Astoņkājis. Seriāls.
12.30 Kopā!
13.00 Ziņas.
13.20 Multfilma.
13.40 Džunglu aicinājums.
14.10 Līdz 16 un...
14.45 Labi padomi kulinārijā.
14.55 Babilonas tornis. Seriāls.
16.00 Ziņas.
16.35 Īpašas uzmanības zonā. M. f.
18.30 Diversants nr. 1.
19.00 Laiks.
19.45 Uzbrukuma leņķis. Seriāls.
20.40 E.Radzinskis. Galantā gadsimta bojāeja. 3. daļa.
21.25 Ziņas.
21.40 A.Gordons. Maldu izlase.
22.10 Ziņu dienests. Seriāls.
24.00 Mīrsti, mana mīla! M. f.
1.30 Smouks un Mazulis. M. f.
2.40 Zvaigžņu stunda.

KRIEVIJAS TV

3.50 Labrīt!
4.00 Vēstis.
4.15 Labrīt!
4.20 Ziņas visai ģimenei.
4.30 Labrīt!
4.50 Maskavas jaunumi.
5.00 Vēstis.
5.15 Melns uz balta.
5.20 Krievijas TV pasts.
5.30 Labrīt!
5.35 TV īpašā uzraudzība.
5.50 Maskavas jaunumi.
6.00 Vēstis.
6.30 Ziņas visai ģimenei.
6.40 Labrīt!
6.50 Maskavas jaunumi.
7.00 Vēstis.
7.15 Melns uz balta.
7.20 Labrīt!
7.35 Multfilma.
8.00 Manuela. Seriāls.
9.00 Vēstis.
9.30 Santabarbara. Seriāls.
10.25 Dialogi par dzīvniekiem.
11.25 V.Komisarova raidījumu cikls.
12.00 Vēstis.
12.30 Melnā pērle. Seriāls.
13.25 Bagātie un slavenie. Seriāls.
14.20 Vienkāršas patiesības. Seriāls.
15.00 Vēstis.
15.30 Esmu pats sev režisors.
16.00 Grāfiene de Monsoro. Seriāls.
17.00 Komisārs Reksis. Seriāls.
18.00 Vēstis.
18.35 Dežūrmodaļa.
18.50 Mežonīgais eņģelis. Seriāls.
20.35 Izmeklēšanu vada Znatoki. Seriāls.
22.10 Bēdz, lai izglābtos! M. f.

Ceturtdiena, 3. augusts

LATVIJAS TV I

8.00 Saulrieta liedags. 218. sērija.
8.45 Lielie kari un kaujas. 35. sērija.
17.30 Multfilma.
18.00 Ziņas.
18.30 Dzīves likloči. 49. sērija.
18.55 Praktiskās ziņas.
19.00 «Dzīvīte» piedāvā...
19.30 Mēs — trīsstūri.
20.00 Hameleonu rotaļas. 1368. sērija.
20.25 XX gadsimta zīmes.
20.30 Panorāma.
21.11 Mūsu cilvēks.
21.25 Lietišķās ziņas.
21.30 Ceļojošais bruņinieks. 49. sērija. 2. daļa.
22.30 Tādi esam.
23.00 Ziņas.
23.10 FIB: pēc noilguma. 31. sērija.

LATVIJAS TV II

18.10 Kristīgā programma.
18.40 Skatpunkts.
19.00 Ziņas.
19.15 LTS ziņas.
19.45 Vakara pasaciņa.
20.00 Nošu spēles.
20.25 FIB: pēc noilguma.
21.15 Ciemos pie Tofika.
23.00 Dodot gūtais...

LNT

6.30 Ticīgo uzvaras balss.
7.00 LNT brokastis.
9.00 Mājas akadēmija.
9.30 Melnā pērle. 27., 28. sērija.
10.30 Mājas, kur atgriezties. 268. sērija.
11.30 Pieci draugi. 4. sērija.
12.00 TV veikals.
12.15 Bagātā sieviete. 1. sērija.
14.00 Viļņa Ruļļa sarunas.
14.30 Suzanna ir klāt. 4. sērija.
15.00 Zvaigžņu stunda.
15.30 Latvijas mūzikas stunda.
16.00 LNT ziņas.
16.03 Multfilmas.
16.57 LNT ziņas.
17.00 Melnā pērle. 29., 30. sērija.
18.30 Māsas. 74. sērija.
19.25 LNT ziņas.
19.30 Mājas, kur atgriezties. 269. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.35 Benija Hila šovs. 33. sērija.
21.05 Dežurējošais eņģelis Stefānija. 146. sērija.
22.00 Cerību iela 413. 8. sērija.
23.00 LNT ziņas.
23.10 Flirts. M. f.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

4.00 Labrīt!
7.00 Ziņas.
7.15 Babilonas tornis. Seriāls.
8.15 Smieklu panorāma.
8.50 Cilvēks un likums.
9.30 Datorkari. Seriāls.
10.00 Ziņas.
10.15 Labdien.
11.10 Astoņkājis. Seriāls.
12.30 Kopā!
13.00 Ziņas.
13.20 Multfilma.
13.40 Simts procenti.
14.10 Līdz 16 un...
14.45 Labi padomi kulinārijā.
14.55 Babilonas tornis. Seriāls.
16.00 Ziņas.
16.30 Kalambūrs.
17.05 Tas, kurš ir maigāks. M. f.
19.00 Laiks.
19.45 Uzbrukuma leņķis. Seriāls.
20.40 E.Radzinskis. Galantā gadsimta bojāeja. 4. daļa.
21.25 Ziņas.
21.40 XXII starptautiskais Maskavas kinofestivāls — «Klusā māja».
22.10 Ziņu dienests. Seriāls.
23.10 Krauklis. Eņģeļu pilsēta. M. f.
0.40 Smouks un Mazulis. M. f. 2. sērija.
2.05 Eiropa šodien.
2.35 Zvaigžņu stunda.

KRIEVIJAS TV

3.50 Labrīt!
4.00 Vēstis.
4.15 Labrīt!
4.20 Ziņas visai ģimenei.
4.30 Labrīt!
4.50 Maskavas jaunumi.
5.00 Vēstis.
5.15 Melns uz balta.
5.20 Krievijas TV pasts.
5.30 Labrīt!
5.35 TV īpašā uzraudzība.
5.50 Maskavas jaunumi.
6.00 Vēstis.
6.30 Ziņas visai ģimenei.
6.40 Labrīt!
6.50 Maskavas jaunumi.
7.00 Vēstis.
7.15 Melns uz balta.
7.20 Labrīt!
7.35 Multfilma.
8.00 Manuela. Seriāls.
9.00 Vēstis.
9.30 Santabarbara. Seriāls.
10.25 Dialogi par dzīvniekiem.
11.25 V.Komisarova raidījumu cikls.
12.00 Vēstis.
12.30 Melnā pērle. Seriāls.
13.25 Bagātie un slavenie. Seriāls.
14.25 Vienkāršas patiesības. Seriāls.
15.00 Vēstis.
15.30 Esmu pats sev režisors.
16.00 Grāfiene de Monsoro. Seriāls.
17.00 Komisārs Reksis. Seriāls.
18.00 Vēstis.
18.35 Dežūrmodaļa.
18.50 Mežonīgais eņģelis. Seriāls.
20.40. Izmeklēšanu vada Znatoki. Seriāls.
22.20 Vārīšanās punkts. M. f.

Piektdiena, 4. augusts

LATVIJAS TV I

8.00 Saulrieta liedags. 219. sērija.
8.45 Lielie kari un kaujas. Dok. f. 36. sērija.
17.30 Multfilma.
18.00 Ziņas.
18.30 Dvēsele ikdienā.
18.55 Praktiskās ziņas.
19.00 Globuss.
19.30 Žaklīnas zvaigžņu tops.
20.00 Hameleonu rotaļas. 1369. sērija.
20.25 XX gadsimta zīmes.
20.30 Panorāma.
21.11 Mūsu cilvēks.
21.25 Lietišķās ziņas.
21.30 Dabas kļūda. 9. sērija.
22.30 Vakara intervija.
23.00 Ziņas.
23.10 Dzīve kā mirklis. M. f.

LATVIJAS TV II

17.40 Kristīgā programma.
18.10 Objektīvs.
18.40 Ikdiena.
19.00 Ziņas.
19.15 LTS ziņas.
19.45 Vakara pasaciņa.
20.00 Lielā balva.
20.25 FIB: pēc noilguma. 7., 8. sērija.
21.15 Ciemos pie Tofika.
21.30 Varas viedoklis.
21.55 Tas esi tu pats.
22.00 Ziņas.
22.15 100% sporta apskats.
22.45 Vernisāžas dienas un naktis.

LNT

6.30 Ticīgo uzvaras balss.
7.00 LNT brokastis.
9.00 Mājas akadēmija.
9.30 Melnā pērle. 29., 30. sērija.
10.30 Mājas, kur atgriezties. 269. sērija.
11.30 Pieci draugi. Seriāls. 5. sērija.
12.00 TV veikals.
12.15 Māsas. 3., 4. sērija.
14.00 Viļņa Ruļļa sarunas.
14.30 JAM.
15.00 Zvaigžņu stunda.
15.30 Latvijas mūzikas stunda.
16.00 LNT ziņas.
16.03 Multfilmas.
16.57 LNT ziņas.
17.00 Melnā pērle. 31., 32. sērija.
18.30 Māsas. 75. sērija.
19.25 LNT ziņas.
19.30 Mājas, kur atgriezties. 270. sērija.
20.00 LNT ziņas.
20.35 Benija Hila šovs. 34. sērija.
21.05 Tumsas sirds. M. f.
22.55 LNT ziņas.
23.05 Uzdrīkstēties mīlēt. M. f.
0.40 JAM.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

4.00 Labrīt!
7.00 Ziņas.
7.15 Babilonas tornis. Seriāls.
8.20 Sieviešu stāsti.
8.50 Klubs «Baltais papagailis».
9.30 Datorkari. Seriāls.
10.00 Ziņas.
10.15 Labdien!
11.10 Astoņkājis. Seriāls.
12.30 Kopā!
13.00 Ziņas.
13.15 Pēdējā žirafe. M. f.
14.55 Babilonas tornis. Seriāls.
16.00 Ziņas.
16.30 Džentlmeņu šovs.
17.05 Cilvēks un likums.
17.50 Brīnumu lauks.
19.00 Laiks.
19.45 Nāve aiz kulisēm. M. f.
20.45 Gada dziesma.
21.35 Ziņas.
21.50 Māja pakalnā. M. f.
23.35 Viss par to. M. f.
1.35 Smouks un Mazulis. 3. sērija.
2.55 Zvaigžņu stunda.

KRIEVIJAS TV

3.50 Labrīt!
4.00 Vēstis.
4.15 Labrīt!
4.20 Ziņas visai ģimenei.
4.30 Labrīt!
4.50 Maskavas jaunumi.
5.00 Vēstis.
5.15 Melns uz balta.
5.20 Tūkstoš un viena diena.
5.30 Labrīt!
5.35 TV īpašā uzraudzība.
5.50 Maskavas jaunumi.
6.00 Vēstis.
6.30 Ziņas visai ģimenei.
6.40 Labrīt!
6.50 Maskavas jaunumi.
7.00 Vēstis.
7.15 Melns uz balta.
7.20 Labrīt!
7.35 Multfilma.
8.00 Manuela. Seriāls.
9.00 Vēstis.
9.30 Santabarbara. Seriāls.
10.25 Dialogi par dzīvniekiem.
11.25 V.Komisarova raidījumu cikls.
12.00 Vēstis.
12.30 Melnā pērle. Seriāls.
13.25 Bagātie un slavenie. Seriāls.
14.25 Vienkāršas patiesības. Seriāls.
15.00 Vēstis.
15.30 Esmu pats sev režisors.
16.00 Grāfiene de Monsoro.
17.00 Esmu pats sev režisors.
17.25 V.Vinokura šovs.
18.00 Vēstis.
18.30 Elizabete — karaliene māte, sirzu karaliene. Dok. f.
18.50 Mežonīgais eņģelis. Seriāls.
20.40 Smukulītis. M. f.
22.20 Zaglis, kas iegājis pusdienot. M. f.

Televīzijas programma ◆ Televīzijas programma ◆ Televīzijas programma

Sestdiena, 5. augusts

LATVIJAS TV I

9.00 Multfilma.
9.30 Dziesma manai paaudzei.
10.00 Veselības piecminūte.
10.05 Kalnietis. 75. sērija.
10.55 Saulrieta liedags. 67., 68. sērija.
12.25 «National Geographic» kinopielikums.
13.15 Mini mani!
13.45 Vakara intervija.
14.15 Tas esi tu pats.
14.20 Jaunie faili.
14.35 Riska cena.
14.50 Klēts.
15.20 F.Šūberts. Valsis «Kaprīze».
15.35 VII starptautiskie opermūzikas svētki Siguldā.
17.10 Hameleonu rotaļas. 1365., 1366. sērija.
18.00 Ziņas.
18.10 Vides filmu studija piedāvā...
18.40 Galva. Pils. Sēta.
18.55 Praktiskās ziņas.
19.00 Op. 5.
19.30 Doles ričuraču.
20.00 Jaunā Lesija. 47. sērija.
20.25 XX gadsimta zīmes.
20.30 Panorāma.
21.05 «Latloto» izloze.
21.15 Mēmieku laiki. M. f.
22.45 «Smokie» Latvijas Televīzijā.

LATVIJAS TV II

9.00 Filmu kolekcija «Alfreds Hičkoks piedāvā...» 51., 52., 53., 54. sērija.
10.40 Nāc līdzi!
11.10 XX gadsimta noziegumi un prāvas. 11., 12. sērija.
12.05 TV virtuves noslēpumi.
17.30 Dienas programma.
18.00 Tā ir Latgale.
18.30 Skatpunkts.
19.00 Daudz laimes!
19.45 Kaķīša zābaki.
20.00 Daudz laimes!
20.25 Ceļojošais bruņinieks. 39. sērija.
21.15 TV motors.
21.30 Gillette.
22.00 Ziņas.
22.15 Parīzes Dievmātes katedrāle.

LNT

8.00 Trakā savrupmāja. 29. sērija.
8.30 Tarzāns. 15. sērija.
9.30 Multfilmas.
10.00 Spogulīt, spogulīt. 43., 44. sērija.
11.00 Veronikas salons. 48. sērija.
11.30 Egila Zariņa «Mikslis».
12.00 Teksasas reindžers. 23., 24. sērija.
14.00 Dzīvnieku dēkas. Dok. f. 1., 2. sērija.
15.00 Losandželosas policija. 43., 44. sērija.
16.40 Emulators. 28. sērija.
17.30 Randiņš «Zvaigžņu stundā».
18.05 Adamsu ģimene. 49., 50. sērija.
19.00 Ātrumtrase. 15. sērija.
19.55 Viss tavai mājai.
20.00 LNT ziņas.
20.35 Benija Hila šovs. 35. sērija.
21.05 Trīs krāsas. Sarkanā. M. f.
22.50 Piektdieņi.
23.30 Kaisle un mīla. M. f. 1. sērija.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

6.00 Ziņas.
6.10 Vārds mācītājam.
6.25 Visi Kusto komandas ceļojumi.
7.20 Spēlējiet, harmonikas!
7.50 Šurumburums.
8.00 Ziņas.
8.10 Padomi kulinārijā.
8.30 Glābēji.
9.00 Vieglu garu!
9.35 Rīta pasts.
10.05 Kas iekāps pēdējā vagonā. M. f.
12.05 Dzīvnieku pasaulē.
12.45 Kāda šedevra vēsture.
13.00 Ziņas.
13.10 Kalnietis. Seriāls.
14.00 Septītais prāts.
14.40 Multiplikācijas ābece.
15.10 Uzmini nu!
16.00 Ziņas.
16.15 Komiksu banka.
16.40 Sieviešu stāsti.
17.15 Flaberis. M. f.
19.00 Laiks.
19.45 Kam Dievs dos. M. f.
21.15 Audzinot Ritu. M. f.
23.20 Neredzamais žņaudzējs. M. f.
0.50 Šerloks Holmss un doktors Vatsons. 1. sērija.
2.05 Zvaigžņu stunda.

KRIEVIJAS TV

6.00 Multfilma.
6.10 Filadelfijas stāsts. M. f.
8.00 Labrīt!
8.45 Simts pie viena.
9.30 Esmu pats sev režisors.
10.00 Draugi 2. Seriāls.
10.35 Zelta atslēga.
10.55 Kineskops.
12.00 Vēstis.
12.20 Zaļā uguntiņa. M. f.
13.35 Sala sadzīves jūrā. Dok. f.
14.00 Vakari Politehniskajā.
15.00 Preses klubs.
16.00 Mana ģimene.
17.00 Divas klavieres.
18.00 Vēstis.
18.30 Pilsētiņa.
19.05 Brīvu vietu nav!
20.05 Mīlas rats. M. f.
21.45 Nepiedienīga uzvedība. M. f.

Svētdiena, 6. augusts

LATVIJAS TV I

9.00 Multfilma.
9.30 Saules zaķis 2000.
10.00 Doles ričuraču.
10.30 No pusvārda.
11.00 Skatlogs.
11.30 Laiks viriem?
11.55 Lielie kari un kaujas.
12.50 Zebra.
13.10 Tādi esam.
13.40 Dzied S.Vaice un E.Siliņš.
14.30 Saulrieta liedags. 68., 69. sērija.
16.00 Vides filmu studija piedāvā...
16.30 Hameleonu rotaļas.
17.15 Tas esi tu pats.
17.20 Hameleonu rotaļas.
17.45 Pārsēšanās nr. 114.
18.00 Ziņas.
18.10 «Ekstra».
18.40 Rīgai — 800.
18.55 Praktiskās ziņas.
19.00 Savai zemītei.
19.30 Līgas Puriņas ceļojums uz Taizemi. 2. daļa.
20.00 Mini mani!
20.27 XX gadsimta zīmes.
20.30 Panorāma.
21.15 Aizkadri.
21.30 Džonatans Krīks. 15. sērija.
22.20 Stila palete.
22.50 TV motors.

LATVIJAS TV II

9.00 «National Geographic»
9.55 Tas esi tu pats.
10.00 Anniņas virtuve.
10.30 Gillette.
11.00 Latvijas baptistu 5. dziesmu svētki «Gadsimtu vējos mūsu dziesma skan».
12.10 Kontakts.
16.55 Vertikāle.
17.25 Agro — 2000.
17.45 Vega. M. f. 1. sērija.
19.15 Cilvēks zvēru pasaulē.
19.45 Kaķīša zābaki.
20.00 Tāda ir dzīve.
21.00 8. stāvs.
21.30 Jūras laiks.
22.00 Mana Rīga.
22.20 Eiropas meistarsacīkstes autokrosā.

LNT

8.00 Trakā savrupmāja. 30. sērija.
8.30 Labākais draugs Fēlikss. 7. sērija.
9.30 Multfilma.
10.00 Spogulīt, spogulīt. 45., 46. sērija.
11.00 Veronikas salons. 49. sērija.
11.30 Rīgas balzams dvēselei.
12.00 Ādama riba. M. f.
14.00 Soprano ģimene. 9., 10. sērija.
16.00 Ātrā palīdzība ER. 88., 89. sērija.
17.40 Smejies vesels!
18.05 Daktere Kvina. 146. sērija.
19.05 Teksasas reindžers. 149. sērija.
20.00 Nedēļa.
20.30 Benija Hila šovs. 36. sērija.
21.05 Tomātu slepkavu atgriešanās. M. f.
22.50 Reiz kāds zaglis. 22. sērija.
23.40 Kopsavilkums.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

6.00 Ziņas.
6.10 Armijas veikals.
6.40 Multfilmas.
7.10 Rīta zvaigzne.
8.00 Ziņas.
8.10 Dmitrija Krilova piezīmes.
8.30 Kamēr visi ir mājās.
9.05 Alfs. Seriāls.
9.35 Veselība.
10.05 Burve. M. f.
11.55 Dzelzs sirds. Filma.
12.30 Kāda šedevra vēsture.
13.00 Ziņas.
13.10 Kalnietis. Seriāls.
14.00 Iespējams ir viss.
14.20 Multfilmas.
15.10 Šodien es esmu kopā ar jums, čigāni...
16.00 Ziņas.
16.15 Smieklu panorāma.
16.50 Šurumburums.
17.00 Dzelzceļa darbinieku dienai veltīts koncerts.
19.00 Laiks.
20.00 Nevaldāmais. M. f.
22.10 Futbola laiks.
22.55 Tumsas sirds. M. f.
0.55 Slepkavība Ždanova ielā. M. f.
2.20 Šerloks Holmss un doktors Vatsons. M. f. 2. sērija.

KRIEVIJAS TV

6.00 Multfilma.
6.25 Tētis, mamma, es — sportiska ģimene.
7.20 Ar bērna muti.
7.50 Labrīt!
8.30 Brīvu vietu nav!
9.30 Pilsētiņa.
10.00 Krievu loto.
10.40 Čečenijas kultūras un mākslas darbinieku, Krievijas zvaigžņu, Sadraudzības valstu labdarības akcija «Svešu bēdu nemēdz būt».
12.00 Vēstis.
12.20 Dialogi par dzīvniekiem.
13.20 Planēta Zeme.
14.15 Nemodiniet guļošu suni! M. f.
16.25 Policista stāsts. M. f.
18.00 Vēstis.
18.35 Mīlestība ir jauna. M. f.
20.05 Viktors un Viktorija. M. f.
22.25 50 gadi — uz diviem. Koncerts.

Esiet sveicināti jūsmājās!

Mūsu uzticīgā lasītāja

Lidija Kirillova

Ir klāt «Novadnieka» pēdējais numurs jūlijā, un mēs iepazīstinām ar cilvēku, pie kura viesojāmies rubrikā «Esiet sveicināti, jūsmājās!». Tā ir mūsu uzticīgā lasītāja Rita Ondzule no Preiļiem. Kad piezvanījām pie viņas dzīvokļa durvīm ar lūgumu neatteikt nelielu interviju, Rita jutās patiesi pārsteigta un samulsusi:

— Ziniet, es «Novadnieku» lasu jau ļoti sen. Īsti nemaz nevaru atcerēties, šķiet, ka ar maziem pārtraukumiem rajona avīzīte vienmēr bijusi mūsu mājās. Mani apmierina tas, ka es varu īsumā izlasīt arī svarīgākos valsts jaunumus. Reizēm domāju, ka tam varētu atvēlēt vairāk vietas, taču saprotu, ka valsts ziņas var izlasīt arī oficiālajā «Latvijas Vēstnesī», «Dienā» un citās lielajās avīzēs. «Novadniekā» visi grib zināt vietējos jaunumus, kas noticis pilsētā, kā dzīvo cilvēki lauku pašvaldībās. Bez «Novadnieka» nevar iztikt arī darbā. Es esmu grāmatvede SIA «Preiļu santehniķis», tāpēc vienmēr uzmanīgi izlasu par visiem mācību semināriem, mani interesē sludinājumi.

Ritas un Jāņa Ondzuļu mājīgais dzīvoklītis pārsteidz ar neierastu, varētu pat teikt, avangardisku krāsojumu. Jautāju saimniecei, pēc kura gaumes tad veikts nesenais remonts. Rita saka, tā bijusi vīra ideja, viņam daudzos jautājumos tāds neierasts un īpatnējs skats uz pasauli. Sākumā Jāņa idejas bieži liekoties nepieņemamas, bet pēc laiciņa iepatīkoties un, skaties, sanāk tīri jauki un patīkami.

Pašlaik Jānis, kurš pēc profesijas ir šoferis, esot bezdarbnieks. Tā ir daudzu preiliešu problēma un sāpe. Tie, kas gados jaunāki, meklē iespējas, brauc uz Rīgu vai citām lielākām pilsētām. Kam tuvojas vai jau pāri piecdesmit, jūtas kā apdalīti. Nekas, toties vairāk brīva laika esot. Un brīvās stundas Ondzuļi

labprāt pavada pie Eikša ezera, kur viņiem mazs zemes gabaliņš. Rita ir no Aglonas puses un tāpēc ar siltumu sirdī runā par to, ka patīkami esot skatīt Aglonas sakoptākās vietas, ka pamazām cilvēki atsperas dzīvei.

Lai jums labi klājas, lai jūsu mājās ienāk veiksme un neatstāj prieks!

Lauku darbu kalendārs no 29. līdz 31. jūlijam

29. jūlijā novāc lapu selerijas, sakņu pētersīļus, tomātus. Kolrābjus novāc, kad paresninātās stublāja daļas diametrs ir 6-8 cm, jo tad tiem ir vislielākā vērtība un vismaigākā garša.

Uzmanīgi savāc atraitnīšu sēklas, jo to augļi atveras un sēklas pašas izbirst.

Krizantēmām un mārtiņrozēm izlauž sāndzinumus — centrālie dzinumi veidosies spēcīgāki.

30. jūlijs. Augiem papildmēslojums ir jādod tikai pēc augu ravēšanas, lai to varētu izmantot kultūraugi, nevis nezāles.

31. jūlijs. Novāc dārzeņus. Novāc zirņus, kad 60-70 procentu pākšu sāk bālēt un zirņu graudi kļūst cieti.

Trešdien bija Annas diena...

Ticējumi vājam mierinājumam

✔ Ja Annas dienā līst lietus, būs slapjš rudens.
✔ Ja Annas dienā līst, līs vēl divas nedēļas.
✔ Ja Annas dienā līst, būs daudz sēņu.
✔ Ja pēc Annas dienas salīst siens, tas vairs nesapūst, kaut ūdens pa dakšu kātu tecētu.

Annas diena tiek svinēta kā saimnieču diena, bet latviešu tautas tradīcijās tā nevar lepoties ar savu senumu un specifiskām ierāžām. Annas diena senajiem latviešiem bija tradicionāla kāzu diena. Latviešu mitoloģijā Anna tiek uzskatīta par aitu aizgādni.

«Vis, vis, vis...»

Visizturīgāko zirnekļu tīklu darina zirneklis *Latrodectus mactans*. Tautā to dēvē par «melno atraitni». Pirms pārtrūkšanas tās tīkla pavediens padodas garumā par 27 procentiem.

Vislielāko 167 zīmju skaitli ar elektronikas palīdzību reizinātājos sadalījis Semjuels Vagstafs no Purdu universitātes Indiānā. Tas viņam prasījis apmēram 100 000 datorstundu darba.

Visjūtīgākais seismogrāfs tapis Holandē. Tas spēj konstatēt svārstības, kuru amplitūda ir 10 mīnus 18. pakāpē metra. Lai izgatavotu šo ierīci, zinātnieki izmantoja pusotras tonnas (!) smagu niobija lējumu. Pašreizējās cenās tas izmaksā 9000 dolāru. Savu īpašību dēļ šis materiāls ideāli noder gravitācijas viļņu reģistrācijai. Nelaime tikai tā, ka tādu amplitūdu gravitācijas viļņi no kosmosa uz Zemes nonāk tikai reizi piecos vai pat simts gados.

Vissenākā košļava atrasta Zviedrijā. Sazelētajam biezas tāss gabalam ir 6500 gadu. Tas ir pārsteidzoši, jo dabiskās košļavas parasti tika izgatavotas no priežu sveķiem. Zinātnieki secinājuši, ka to galvenokārt zelējuši bērni, kaut gan to garša, kā var iedomāties, nav bijusi īpaši patīkama. Neatbildēts palicis jautājums, kā senie cilvēki ieguvuši no tāss kaut ko košļāšanai noderīgu. Lai to panāktu, nepieciešams tāsi mazliet pavārīt, bet keramikas trauki parādījās tikai pirms 5600 gadiem.

Vismazāko vardīti *Eleutherodactylus* kubiešu un amerikāņu zinātnieki atraduši Kubas mežos 600 metru augstumā. Tās garums nepārsniedza vienu centimetru. Šis atklājums palielina Kubas kā vismazāko būtņu dzimtenes slavu. Tās teritorijā jau atrasti vismazākie putniņi un ķirzaciņas, kuru garums ir 25 milimetri.

Šodien vārdadienu svin — Edmunds, Vidmants, Edžus.
30. jūlijā — Valters, Renārs.
31. jūlijā — Rūta, Ruta, Angelika, Sigita.
1. augustā — Albīns, Albīna.
2. augustā — Normunds, Stefans.

Horoskopi 31. jūlijam — 6. augustam

Auns. Marss pret jums kļūs draudzīgāks. Tagad savus spēkus virzīsiet, nevis lai kaut ko grautu, bet gan lai celtu. Uzlabosies veselība, ja kaut nedaudz pavingrosiet svaigā gaisā. Jums būs fantastiska piekrišana pretējā dzimuma vidū. +1. -5.

Vērsis. Jūlijs noslēgsies ar diezgan grūtu emocionālo stāvokli. To ietekmēs situācija ģimenē. Sākot no 1. augusta, daudz uzmanīgāk brauciet ar auto un arī kājāmgājējs esiet uzmanīgs uz ielas. Ai, greizsirdība... +3. -6.

Dvīņi. Jūs kļūsiet vēl mobilāks, ātrāks un veiklāks nekā līdz šim. Jums ir visas iespējas iepazīties ar cilvēkiem, kuri varētu kļūt par jūsu draugiem. Dodieties ciemos un neuztraucieties par ciemkukuli. Galvenais ir cilvēks! +5. -2.

Vēzis. Tieši finanses būs tās, kas noteiks jūsu pašsajūtu un iespējas. Enerģijas, lai pelnītu naudu, jums būs vēl vairāk nekā līdz šim. Vai pietiks motivācijas? Mierīgāk skatīsieties uz puišu bicepsiem un meiteņu mini. +6. -5.

Lauva. Jauns Mēness cikls sākas Lauvas zīmē. Vajag kaut ko vēlēties, turklāt tiešām svarīgas lietas! Tiksiet pie dāvanām, arī ja dzimšanas diena vēl nemaz nav vai jau aizvadīta. Nedēļas nogalē kaut kur aizbrauciet. +4. -6.

Jaunava. Laiks mierīgi padomāt par dzīvi, izdarīt to, ko liek sirdsapziņa. Ja vienkārši tāpat pastaigāsiet gar jūru, iegūsiet daudz vairāk, nekā var nopirkt par naudu, — iegūsiet sirdsmieru. Jūs glabāsiet kādu noslēpumu par mīlas lietām. +3. -31.

Svari. Visas mīlas planētas nu ir jums ļoti labvēlīgas. Aizmirstiet jūnija un jūlija neveiksmes! Jums noteikti izdosies, nemaz nezināt, cik ļot dažs labs gribētu ar jums tuvu sadraudzēties! Ideāls laiks, lai ar grupu dotos ekskursijā. +4. -6.

Skorpions. Jāsaka godīgi — ir arī labākas dienas piedzīvotas... Saņemieties un noskaņojieties uz izturību un mieru. Gan jau visas vētras pāries, atkal spīdēs saule... Nemeklējiet vainu tuvākajā un neesiet tik greizsirdīgs! +3. -31.

Strēlnieks. Ko vēl gaidāt? Nu vismaz apskatīt Gaiziņu vai Kolkas ragu jau nu noteikti esat ieplānojis, vai ne? Visas zvaigznes sadosies rokās, kad Strēlnieks sāks savu uzvaras gājienu un iekaros virsotnes un sirdis. Uz priekšu! +4. -2.

Mežāzis. Pirmajā vietā veselība, otrajā nauda, trešajā... nauda. Ko var darīt ja gribas šiki runāt pa mobilo? Tagad tik maksājiet ragā! Iespējams, ka iegrimsiet brīžiem dziļās pārdomās par dzīves jēgu. Neriskējiet! +2. -5.

Ūdensvīrs. Partnerim būs spuras gaisā. Jums pašiem jāizlemj, vai turpināt attiecības vai šķirties. Jebkurā gadījumā ir pienācis laiks parevidēt attiecības. Izklaidēm ļoti piemērots laiks būs piektdien un sestdien. +4. -6.

Zivis. Darbs darbu dzen, un veselības problēmas arī vēl pa vidu maisīsies. Lai būtu žirgts un darba spējīgs, pareizi jāorganizē sava diena, jāstaigā un jāsēž ar taisnu muguru un jādzer minerālūdeņi. Svētdiena nāks kā dāvana. +6. -2.

Sludinājumi ◆ Reklāma ◆ Līdzjūtības

31. jūlijā pārdos brūnus un raibus jaunputnus (2-3 mēn.), brūnas un baltas dējējvistas, gaiļus, pilēnus, zoslēnus, cāļu barību: Nīdermuižā 9.50, Pelēčos 10.00, Aizkalnē 10.15, Preiļos 10.30, Sutros 11.20, Rožupē 11.35, Vanagos 11.45, Līvānos 12.10, Jaunsilavā 12.40, Zundānos 12.50, Turkos 13.00, Steķos 13.10, Rudzātos 13.20, Prīkuļos 13.40, L.Anspokos 13.55, Smelteros 14.05, Pieniņos 14.20, Stabulniekos 14.35, Polkoronā 14.45, Galēnos 15.00, Sīļukalnā 15.15, M.Trūpos 15.35, Lomos 15.45, Borisovkā 15.55, Rozalinā 16.10, Silajāņos 16.25, Riebiņos 16.40. Tālr. 21270, 1-9186065.

SIA «REMONTNIEKS» (Aglonas st., Avotu ielā 9)
PIEDĀVĀ:
* cementu M-500, 39 Ls/t,
* gāzbetonu, 26 Ls/m^3,
* šīferi (6 viļņu), Ls 1,04,
* šīferi (8 viļņu), Ls 1,40,
* gludo šīferi (1,5 x 3 m), Ls 6,50,
* reģipsi, 1,03 Ls/m^2,
* silikāta ķieģeļus, Ls 0,07,
* ugunsdrošos un krāsns ķieģeļus,
* kaļķi, ruberoīdu, PAROC vati u. c. būvmateriālus.

Iespējama piegāde ar firmas transportu.
Tālr. 65147, 9476394.

Lielveikalā «Degas»
Preiļos universālveikalā (2. stāvā)
jauns preču pievedums.

Darbam veterinārajā aptiekā vajadzīgs veterinārārsts vai veterinārfeldšeris. Zvanīt 24223 vakaros; 23752 darba laikā.

SIA «Dīlers» (lic. nr. 6-623) iepērk KRĀSAINOS METĀLLŪŽŅUS no fiziskām un juridiskām personām.

Alumīniju	0,30-0,35 Ls/kg,
misiņu	0,30-0,32 Ls/kg,
varu	0,50-0,55 Ls/kg,
nerūsējošu tēraudu	0,18-0,20 Ls/kg.

Pērk vecus elektromotorus. Samaksa tūlītēja.
Preiļos, Kurzemes 6 (Līvānu māja) no 8 līdz 17.Tālr. 53 22093.

Daudznozaru kompānija DAUGAVA izgatavo plastikāta logus un durvis (licence nr. 00110). Profilu sistēma SPECTUS (Anglija), Roto Frank furnitūra (Vācija).
✔ Piegādājam, uzstādam, konsultējam (licence nr. 1729).
✔ Aicinām uz sadarbību celtniecības firmas.
Adrese: Sērenes pag., Aizkraukles raj., LV-5123.
Telefons 51 81364, fakss 51 81378, mob. tel. 9258930.

Firma «Kav plus» Līvānos, Celtniecības ielā 8 (jaunā bioķīmija) iepērk krāsainos un melnos metāllūžņus. Augstas cenas. Mob. tel. 6525841 vai 9176383.

Pārdod jaunus ledusskapjus, saldētavas MINSK, SNAIGE, automātiskās veļas mazgājamās mašīnas. Garantija. Piegāde. Tālr. 54 39942.

DEGAS Schüco
Plastmasas, alumīnija logi, durvis.
Izgatavošana, piegāde, uzstādīšana.
Labāki logi — labākas cenas!
Preiļi, Brīvības 2.
Tālr. 53-22010.
Mob. tel. 9293158.

SAUKAS ARODVIDUSSKOLA 2000./2001. mācību gadam uzņem audzēkņus šādos arodos:
BŪVGALDNIEKS NAMDARIS
(mācību ilgums 2 g. 10 mēn., iegūst — būvgaldnieks, namdaris).
Uzņem audzēkņus tikai ar pabeigtu pamatskolas izglītību.
KOKSNES PIRMAPSTRĀDES STRĀDNIEKS
(mācību ilgums 1 g. 10 mēn., iegūst — motorzāģa vadītāja, gatera operatora tiesības, A, C kat. traktortehnikas vadītāja tiesības, iemaņas datortehnikā).
MĀCĪTS LAUKU STRĀDNIEKS
(mācību ilgums 1 g. 10 mēn., iegūst — atslēdznieka, A, C kat. traktortehnikas vadītāja tiesības, motorzāģa vadītāja tiesības, iemaņas datortehnikā).
MĀCĪTA LAUKU STRĀDNIECE
(mācību ilgums 1 g. 10 mēn., iegūst — pavāra palīga, iemaņas datortehnikā, friziermākslā).
Uzņem audzēkņus ar pamatizglītību vai nepabeigtu pamatizglītību.
Skolā ir dienesta viesnīca, ēdnīca, daļēji apmaksā ceļa izdevumus.
Skolā jāiesniedz šādi dokumenti: izglītības dokuments, medicīniskā izziņa, izziņa par ģimenes sastāvu, 4 fotokartiņas, raksturojums.
SKOLAS ADRESE: Sauka, Saukas pag., Jēkabpils raj. Tālr. izziņām: 52 41743.

6. augustā plkst. 16.00 Preiļu parka estrādē dziedošo aktieru *Harija SPANOVSKA, Jāņa PAUKŠTELLO* un *Jura VAIVODA* vadītās kapellas «Usma» koncerts!

Apdrošināšanas a/s «Austrumu Alianse» sakarā ar tīkla paplašināšanos AICINA DARBĀ enerģiskus cilvēkus ar labām organizatora dotībām:
● **biroja vadītājus un**
● **apdrošināšanas starpniekus**
(aģentus) Latvijas rajonos.
CV un pieteikumu vēstules iesūtīt pa pastu līdz 5. augustam.
Adrese: Alojas ielā 6, Rīgā, LV-1013.
Tālr. 7501129, fakss 7376143.

SIA «Piebalgas tekstīls» vilnas maiņas punkts rīko izbraukumu 3. augustā 11.00 Rožupē, 12.00 Rudzātos, 12.30 Prikuļos, 13.00 Galēnos, 15.00 Polkoronā, 15.30 Stabulniekos, 16.00 Pieniņos. **4. augustā** 9.00 Gailīšos, 9.30 Anspokos, 10.00 Līčos, 11.00 Sutros, 12.00 Vārkavā, 13.00 Vecvārkavā, 14.00 Arendolē, 15.00 Pelēčos.

Pārdod
VW Golf, Audi-100. Tālr. 24529, 9492496;
GAZ-53, Opel Senator. Tālr. 9166237;
2 jaunas pirts guļbūves. Tālr. 9150827;
garāžu Preiļos, Liepu ielā. Tālr. 6526405;
3 istabu dzīvokli ar mēbelēm. Tālr. 9407435;
kazu. Tālr. 21842.

Dažādi
Lauksaimniecības darbs ārzemēs! Tālr. (54)29776, mob. tel. 9555490.

Iepērkam mājlopus gaļai. *Tālr. 24289.*

Iepērk treknu cūkgaļu, sivēnmātes, teļa gaļu. Tālr. 9656377 (Ļubova Akmane).

Iepērkam mājlopus gaļai. *Tālr. 23620*

Pērk jaunlopus, liellopus, aitas, zirgus. Samaksa uz vietas. Tālr. 55645, 55796.

Iepērk mājlopus dzīvsvarā. Samaksa tūlītēja. Tālr. 23621, 24414.

No visas sirds pateicamies Preiļu slimnīcas dzemdību nodaļas kolektīvam par profesionālu darbu un iejūtību.
Šarapovu ģimene

Saule nenodzisa.
Palika arī pasaule visa.
Tikai cilvēks gāja,
Projām gāja uz zemes mājām.
Izsakām dziļu līdzjūtību Guntim Kurcenbaumam, no TĒVA atvadoties.
Preiļu virsmežniecības kolektīvs

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ivaram Gurgānam, no TĒVA uz mūžu atvadoties.
Preiļu sektora kolektīvs

Sēro ziedi, vēji raud,
Dzīve pārtrūkusi.
Debesis un zeme raud
Klusi, klusi...
Izsakām līdzjūtību Pēterim Gurgānam, no BRĀĻA atvadoties.
A/s «Preiļu siers» kolektīvs

Lai tēva mīlestība visos ceļos vada,
Lai tēva miers tev jaunu spēku dod.
Izsakām līdzjūtību Jevģēnijam Skrindam, TĒVU smiltājā guldot.
Uzņēmuma «Atvars» kolektīvs

Lasītāju uzmanībai!
Nākamais «NOVADNIEKA» numurs iznāks 3. augustā.
«NOVADNIEKS» augustā iznāks sekojošos datumos — 3., 5., 8., 10., 12., 17., 19., 22., 24., 26., 29., 31.

NOVADNIEKS
Redaktore Tamāra Elste
Laikraksts iznāk divpadsmit reizes mēnesī (otrdien, ceturtdien, sestdien). Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Dibinātājs un izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija». Izdevēja un redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Elektroniskais pasts novadnieks@axel.lv Tālr. 22059, mob. tel. 9410288 (redaktorei), 22305 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), 22154, 21996 (korespondentiem). Fakss 22305. Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Viena uzsk. iespiedloksne. **Pasūtījuma indekss 3033.**